

Pedagogisch beleidsplan

2022

HappyKidzzz Kinderopvang

Hoofstraat 23

9356 AT Tolbert

&

HappyKidzzz Sport BSO

Gevestigd in het Sportcentrum Leek

De Schelp 35

9351 NV Leek

Inleiding	6
Deel 1 – HAPPYKIDZZZ KINDEROPVANG	7
Hoofdstuk 1 Inhoudsbeschrijving	7
Hoofdstuk 2 Pedagogische visie	8
2.1 Huiselijkheid op de groep	8
2.2 Werken vanuit de visie van het kind	8
2.3 Zelfstandigheid van het kind	9
2.4 Emotionele veiligheid van het kind	9
2.5 Het aanbieden van regels, normen en waarden, 'cultuur'	10
Hoofdstuk 3 Plaatsingsbeleid	11
3.1 De groep	11
3.1.1. Vaste gezichten	11
3.1.2. Stampgroepen	11
3.2 Intake	12
3.3 Wennen	12
3.4 Brengen en halen	12
3.5 Achterwachtregeling	12
3.6 Extra dagdelen	12
Hoofdstuk 4 Dagindeling	14
4.1 Schema dagindeling	14
Zindelijkheidstraining	14
4.2 Slapen en rusten	15
4.3 Activiteiten	15
4.4 Uitstapjes	15
Hoofdstuk 5 Eten en drinken	16
5.1 Eten en drinken	16
5.2 Dieet, allergie, andere culturen en religies	16
5.3 Verjaardagen en traktaties	16

Hoofdstuk 6	De ontwikkeling van het kind staat centraal	17
6.1	Lichamelijke ontwikkeling	17
6.2	Sociaal-emotionele veiligheid en ontwikkeling	17
6.3	Cognitieve ontwikkeling	17
6.4	Creatieve ontwikkeling	17
6.5	Voor- en voerschoolse educatie	18
Hoofdstuk 7	Ouders/verzorgers	21
7.1	Overdracht	21
7.2	Oudergesprek	21
7.3	Oudercommissie	21
7.4	Klachtenprocedure	21
	Interne klachtenregeling	22
	Externe klachtafhandeling	23
Hoofdstuk 8	De ruimtes	24
8.1	Binnenruimte	24
8.2	Buitenruimte	24
Hoofdstuk 9	Veiligheid	25
9.1	Observeren/signaleren/doorverwijzen	25
9.2	Pedagogisch coach/beleidsmedewerker	27
9.3	Het vier ogen principe	27
9.3	Protocol Preventie wiegendood	28
Hoofdstuk 10	Meldcode Kindermishandeling	29
Deel 2 --	HappyKidzzz Sport BSO	31
Hoofdstuk 1		31
1.1	Doelstelling van HappyKidzzz Sport BSO	31
1.2	Scholing pedagogisch medewerkers	31
1.3	Het pedagogisch beleidsplan	31
1.4	Pedagogische visie	33

1.5 Pedagogische uitgangspunten	33
1.6.1 Emotionele veiligheid en geborgenheid	33
1.6.2 Het bevorderen van persoonlijke competentie	34
1.6.3 Het bevorderen van sociale competentie	34
1.6.4 Het aanbieden van regels, normen en waarden	35
1.6.5 Respect voor en bejegening van elkaar	35
Hoofdstuk 2 Het kind in de BSO bij HappyKidzzz	36
2.1 Groepsgrootte en groepsopbouw van de BSO	36
2.2 Achterwachtregeling	37
2.3 Extra dagdelen	37
2.4 Inzet stagiaires – andere volwassenen	37
2.5 De groepsruimte	38
2.6 Het kind centraal - groepsgevoel en individueel belang	38
2.7 Het stimuleren van ontwikkeling en signalering van problemen	39
Observeren	39
Zorgkinderen	39
2.8 Onderlinge relaties op de BSO	39
2.9 Ongewenst gedrag - Plagen, pesten of slaan	40
2.10 Spelen - veilig, stimulerend	40
2.11 Regels	40
2.12 Seksualiteit	41
2.13 Veiligheid en hygiëne -- Een gezonde leefomgeving	41
Hoofdstuk 3 Activiteiten	43
3.1 Individuele activiteiten	43
3.2 Gezamenlijke activiteiten	43
3.3 Vrij spel	43
3.4 Thema activiteiten	43
3.4.1 Uitstapjes	44

3.5 Kinderinspraak	44
3.6 Het leeftijd beleid	44
Hoofdstuk 4 Pedagogisch klimaat en houding van de medewerkers	45
4.1 Kwaliteiten en houding van de medewerkers	45
4.2 Pedagogisch coach/beleidsmedewerker	47
Hoofdstuk 5 Informatie-uitwisseling met ouders	48
5.1 Oudergesprekken	48
5.2 Oudercommissie	48
5.3 Klachtenregeling	48
5.4 Privacy gegevens	51
Hoofdstuk 6. Veiligheid	52
6.1 EHBO	52
Hoofdstuk 7 Typische Weekplanning HappyKidzzz Sport BSO	53
7.1 Weekplanning BSO	53
Hoofdstuk 8 Openingstijden HappyKidzzz Kinderopvang	54

Inleiding

HappyKidzzz Kinderopvang houdt zich bezig in de sector kinderopvang en kent een kinderopvang met verschillende groepen. Bij HappyKidzzz Kinderopvang zijn 4 verschillende groepen: de Wolkjes (0 tot 2 jaar), Puk en de Bijtjes (2 tot 4 jaar), de Smurfjes (4 tot en met 6 jaar) en de Boefjes (7 tot 12 jaar). De maximale groepsgrootte van de Wolkjes is 16 kinderen. Het is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen hoeveel pedagogisch medewerkers hier ingezet worden. De maximale groepsgrootte voor de Puk en de Bijtjes van 2 tot 4 jaar is 16 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers en worden opgevangen in een daarvoor ingerichte groepsruimte. De kinderen van de BSO worden opgevangen in een ruimte in het Sportcentrum Leek die volledig ingericht is. Naast de groepsruimte wordt er dagelijks gebruik gemaakt van de sportzalen. De BSO-groep heeft een maximale groepsgrootte van 44 kinderen met 4 pedagogisch medewerkers op deze groep, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. De groep wordt opgesplitst naar twee verschillende ruimtes. Er is hierbij onderscheidt gemaakt in de leeftijd van de kinderen. De kinderen van 4 tot en met 6 jaar worden opgevangen in de kleinste ruimte en heeft 20 kindplaatsen. De grotere ruimte biedt plaats aan 24 kinderen in de leeftijd van 7 tot 12 jaar oud. Kinderen hebben maximaal twee verschillende groepen hebben en hebben een vaste stamgroep. Mocht een kind twee verschillende groepen hebben waar hij opgevangen wordt, moet de ouder daar schriftelijk toestemming voor geven.

HappyKidzzz Kinderopvang werkt met verplichte afname van dagdelen. Voor de kinderen van 0-4 jaar geldt een minimale afname van 2 dagdelen per week. Hierdoor ontstaat er een goede band tussen leidster en kind. Voor een kind boven de 4 jaar (BSO) is er een minimale afname van 2 dagdelen per week per kind. De kinderen die vanuit een VVE indicatie gebruik maken van Uk & Puk nemen 16 uren per week af.

Aan de opvang van kinderen worden hoge eisen gesteld. Het pedagogisch beleid streeft voor de drie doelgroepen naar een gemeenschappelijk resultaat, primair het welzijn van het kind. In het pedagogisch beleidsplan van HappyKidzzz Kinderopvang zijn de 4 pedagogische doelen van Riksen –Walrave opgenomen als uitgangspunt voor ‘verantwoorde kinderopvang’. Daarom bestaat dit pedagogisch beleidsplan uit twee delen. Het beleid wordt afzonderlijk voor de kinderopvang en de BSO behandeld waarin de 4 pedagogische doelen verder worden toegelicht.

Deel 1 – HAPPYKIDZZZ KINDEROPVANG

Hoofdstuk 1 Inhoudsbeschrijving

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van HappyKidzzz Kinderopvang. Aan de hand van dit pedagogisch beleidsplan beogen wij de lezers te informeren over de werkwijze die HappyKidzzz hanteert. Dit doen we door een aantal belangrijke punten voor u uit te werken en daarbij zo concreet mogelijk voorbeelden te laten zien zodat een zo goed mogelijk beeld wordt gecreëerd over de gang van zaken.

De hoofdstukken in dit pedagogisch beleidsplan zien er als volgt uit:

In **hoofdstuk 1** leest u het doel van het pedagogisch beleidsplan.

In **hoofdstuk 2** komt aan de hand van de vijf uitgangspunten de visie van HappyKidzzz Kinderopvang aan bod.

In **hoofdstuk 3** kunt u lezen hoe het plaatsingsbeleid in zijn werk gaat en wat belangrijk is om te weten voordat uw kind op onze groep terecht komt.

In **hoofdstuk 4** wordt een beeld gecreëerd over de gang van zaken op de groep waaronder een dagindeling, activiteitenaanbod, uitstapjes et cetera.

In **hoofdstuk 5** komen de eet- en drinkgewoontes aan bod. Daarnaast kunt u hier de bijzonderheden wat betreft allergieën, diëten, culturen en religies, verjaardagen en eventuele traktaties vinden.

In **hoofdstuk 6** kunt u de ontwikkelingsaspecten van de kinderen lezen waar in de groep rekening mee wordt gehouden.

In **hoofdstuk 7** vindt u de bijzonderheden met betrekking tot u als ouders/verzorgers.

In **hoofdstuk 8** leest u de inrichting van de binnen- en buitenruimte van HappyKidzzz Kinderopvang.

In **hoofdstuk 9** komt naar voren in welke vorm wij werken aan de EHBO-vaardigheden van onze medewerkers en de protocollen die HappyKidzzz Kinderopvang hanteert.

Hoofdstuk 2 Pedagogische visie

De uitgangspunten die HappyKidzzz Kinderopvang hanteert in haar werkwijze zijn huiselijkheid op de groep, werken vanuit de visie van het kind, zelfstandigheid van het kind, emotionele veiligheid van het kind en tot slot het aanbieden van regels, normen en waarden en cultuur. In dit hoofdstuk zal hier verder op worden ingegaan.

2.1 Huiselijkheid op de groep

Voor de kinderen is een kinderopvang een tweede huis waar zij vaak* komen. Doordat zij hier veel* tijd doorbrengen, is het van belang dat een kind zich thuis voelt op de groep bij HappyKidzzz Kinderopvang. Een kind voelt zich pas thuis op een groep, wanneer zij zich veilig, welkom en geliefd voelt.

De opvangmogelijkheid van onze groep is niet groot, hier is bewust voor gekozen zodat ieder kind zo optimaal mogelijk aandacht en liefde kan krijgen van onze leidsters.

Bij HappyKidzzz Kinderopvang werken we met zowel een verticale groep als een horizontale groep, dit is afhankelijk van de groepsgrootte. Op deze manier groeien de kinderen samen op als een gezin. Doordat iedere leeftijd interactie heeft met elkaar, wordt er van elkaar geleerd. Dit kan zijn op de verschillende ontwikkelingsgebieden zoals de taalontwikkeling of de motorische ontwikkeling.

Door de aanwezigheid van minimaal twee vaste leidsters op de groep voldoet HappyKidzzz Kinderopvang aan de BKR-kwaliteitseisen (volgens de wet IKK). De inzet van het aantal beroepskrachten is afhankelijk van de groepsgrootte die per dag en week varieert en gedeelde kindplaatsen per dag. Dit heeft als reden dat wij werken met wisselende en flexibele urenafname. Met betrekking tot de 3-uurs regeling is het mogelijk dat HappyKidzzz Kinderopvang afwijkt van de BKR. Deze momenten zijn gepland op: tussen 7:30u-8:00u, 12:30u-14:00u, 17:00u-18:00u). De opvang is geopend van 7:30u – 18.00u. Op de overige tijden tussen 8:00-12:30 en tussen 14.00-17:00 uur wordt niet afgeweken op de BKR en derhalve wordt voldaan aan de BKR.

Een gezellige sfeer, oftewel een huiselijke sfeer, creëren wij door veel leuke maar ook leerzame en uitdagende activiteiten aan te bieden aan de kinderen. Tijdens een dag bij HappyKidzzz Kinderopvang is er de mogelijkheid om te spelen, zingen en dansen. Hiernaast is er ook de ruimte om tot rust te komen en samen een boekje te lezen. Op de groep wordt gewerkt met thema's welke aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen. Binnen dit thema worden er activiteiten aangeboden die aansluiten op de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind. Voorbeelden hiervan zijn vader- en moederdag, Pasen, Valentijnsdag, Dierendag, Sinterklaas, Kerst en verjaardagen. De knutselactiviteiten worden gepresenteerd op de groep, deze kunnen de kinderen aan zijn of haar ouder(s) en/of verzorgers laten zien. Aan het einde van het thema worden de werkjes mee naar huis gegeven.

Ook is het van belang dat de kinderen zich veilig kunnen voelen op de groep en een hechtingsband gecreëerd wordt met onze leidsters. Op de groep van HappyKidzzz Kinderopvang zijn er 7 vaste leidsters.

We maken het op HappyKidzzz Kinderopvang niet alleen huiselijk en gezellig voor de kinderen, maar ook voor de ouders. Bij het ophalen en brengen van de kinderen wordt er altijd tijd gemaakt om een volledige overdracht te doen waarin eventuele bijzonderheden besproken kunnen worden. Er is altijd tijd voor vragen.

*Niet van toepassing op alle kinderen

2.2 Werken vanuit de visie van het kind

Bij HappyKidzzz Kinderopvang wordt er gewerkt vanuit de visie van het kind. Dit houdt in dat we de behoeften en wensen van het kind belangrijk vinden. Ieder kind is uniek, heeft zijn eigen behoeften en wensen en ontwikkelt zich op eigen manier en tempo. Bij HappyKidzzz Kinderopvang wordt er rekening gehouden met het tempo van het kind en kijken we naar ieder individu. HappyKidzzz Kinderopvang stimuleert de ontwikkeling van ieder kind zodat hij of zij zich

op zijn of haar eigen tempo verder kan ontwikkelen en groeien tot wie hij werkelijk is of wordt. Om dit te bereiken is het van belang om naar het kind te kijken en te luisteren. Het kind hoort zich begrepen en gehoord voelen, ook om een goede hechting- en een vertrouwensband te kunnen creëren met onze leidsters.

Om vanuit de visie van het kind te werken sluiten wij ons aan bij het kind en zijn mogelijkheden. Een voorbeeld hiervan is om het kind uit te blijven dagen in het spelen op de groep. Wanneer een kind zijn of haar interesse bij het puzzelen ligt, stimuleren wij het kind om steeds een stapje hoger en verder te gaan om wat moeilijkere puzzels te maken zodat hij of zij zich kan blijven ontwikkelen op dit gebied. Op het moment dat een kind achter lijkt te lopen in zijn of haar ontwikkeling, begeleidt de leidster het kind hierin. Er worden specifieke activiteiten aangeboden waardoor het kind nog meer gestimuleerd wordt om zich te ontwikkelen op dit gebied.

2.3 Zelfstandigheid van het kind

Zelfstandigheid op de groep wordt veel gestimuleerd door de leidsters van HappyKidzzz Kinderopvang doordat de kinderen de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen.

De leidsters van HappyKidzzz Kinderopvang vergroten de zelfstandigheid van de kinderen al heel jong. Kinderen van 1 jaar worden gestimuleerd om zelf hun lepel vast te houden, zelf te eten en zelfstandig te drinken vanuit een fles of tuit beker. De peuters worden bijvoorbeeld gestimuleerd om zelf hun jas te pakken, aan te trekken en op te hangen. De kinderen die al zindelijk zijn worden gestimuleerd om zelf naar de wc te gaan, handen te wassen en af te drogen.

Een andere manier om de zelfstandigheid van het kind te vergroten is om de kinderen taken te geven. Als de groep opgeruimd moet worden omdat er een andere activiteit op de planning staat, ruimen we gezamenlijk op. Een ander voorbeeld is dat de kinderen bij binnenkomst hun eigen meegebrachte spullen mogen opruimen in hun persoonlijke bak. Ook al is de taak klein, op zo'n moment zal het kind groeien in zijn of haar zelfstandigheid. Zelfstandigheid van het kind hangt natuurlijk per kind af, hier wordt rekening mee gehouden.

2.4 Emotionele veiligheid van het kind

Veiligheid op de groep is een belangrijk aspect. Vaste rituelen, ritme en regels oftewel structuur, zorgen ervoor dat kinderen zich zeker gaan voelen. Als het kind zich niet veilig voelt op de groep, dan voelt hij zich niet op zijn plek en wordt hij onrustig en kan het zijn dat het kind niet de ruimte kan vinden om zich verder te ontwikkelen.

Op de groep werken wij met een vast dagritme. Tot 9.00u in de ochtend kunnen de kinderen binnenkomen. Wanneer de groep compleet is, wordt de dag gestart met een gezamenlijk moment aan tafel om te puzzelen. Hierna volgt het fruitmoment. Na het fruitmoment doen we een activiteit welke aansluit bij het thema en spelen we buiten. Tussen de middag eten we samen met de kinderen een broodje. Na de lunch gaan de kinderen die nog slapen naar bed en de andere kinderen gaan vrijspelen, rusten op hun manier uit wanneer dit nodig is of doen mogelijk een activiteit. Wanneer een kind een eigen schema heeft, wordt hieraan gehouden. Het dagritme is een houvast maar hier kan van afgeweken worden omdat er constant gekeken wordt wat het kind en de groep op het moment nodig heeft. Vaste rituelen biedt het kind houvast en structuur. Hierdoor komen kinderen niet voor verrassingen te staan waar hij of zij het emotioneel zwaar mee kan hebben en is het voor het kind duidelijk wat er die dag plaats zal vinden. Door te werken met vaste gezichten op de groep, blijft de lijntjes tussen de pedagogisch medewerker en de ouder kort.

Gezien wij werken met verticale groepen, worden de baby's ook betrokken bij tafelmomenten met oudere kinderen. Hierdoor blijft de interactie tussen leidster en kind en wordt de baby betrokken bij het dagritme en er nabijheid geboden kan worden. Dit geeft onze kinderen een veilig gevoel en wordt er tevens gewerkt aan de vertrouwensrelatie tussen leidster en kind. Vertrouwensrelatie met de leidsters is onmisbaar voor het kind. Deze draagt bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Vanuit een veilige basis durven en kunnen zij de omgeving ontdekken.

Er is in de omgeving veel ruimte voor de kinderen om te rennen, springen en bewegen te zijn zoals zij dat willen. Tegelijkertijd is de inrichting overzichtelijk en gestructureerd met veel lichtinval dat vanuit onze grote ramen naar binnen valt. Er is een aparte hoek voor de poppen, een hoek voor de auto's en een speciale hoek waar alleen de baby's mogen komen zodat zij zich op een veilige manier kunnen ontwikkelen.

Alle scherpe hoeken van ons meubilair is afgedekt en zijn er voor de rest vooral kindvriendelijke meubilair aangeschaft. Hierdoor wordt er voor het kind een basis gelegd voor niet alleen de emotionele veiligheid maar ook de algehele veiligheid.

2.5 Het aanbieden van regels, normen en waarden, 'cultuur'

Voor het overdragen van waarden en normen is het belangrijk dat we zelf het goede voorbeeld geven. Dit geldt voor zowel gedragsregels ('je mag iemand niet slaan') als voor omgangsvormen (bijvoorbeeld afscheid nemen als je weggaat). We hanteren gedragsregels zo consequent mogelijk en benaderen de kinderen positief. We leggen uit hoe we met elkaar omgaan zoals 'We zijn aardig voor elkaar. Dit kun je doen door samen te spelen en een aai te geven aan de baby'. Op de kinderopvang hoeven niet dezelfde normen en waarden te gelden als bij het gezin thuis. Belangrijk is om de verschillen bespreekbaar te maken en afspraken te maken hoe daar op de kinderopvang mee om wordt gegaan. Uitgangspunt is respect te hebben voor elkaar.

Hoofdstuk 3 Plaatsingsbeleid

3.1 De groep

HappyKidzzz Kinderopvang beschikt over vijf verschillende groepen voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar, namelijk: een babygroep voor kinderen van 0-2 jaar (de Wolkjes), een peutergroep voor kinderen van 2-4 jaar (Puk en de Bijtjes) op deze groep werken we vanuit het totaalprogramma Uk & Puk waarin de brede ontwikkeling centraal staat en een BSO groep voor kinderen van 4 tot en met 6 jaar (de Smurfjes) en een BSO groep voor kinderen van 7 tot 12 jaar (de Boefjes). Er mogen op zowel de babygroep als de peutergroep maximaal 16 kinderen gelijktijdig opgevangen worden volgens de wet IKK.

3.1.1. Vaste gezichten

HappyKidzzz Kinderopvang werkt dagelijks met vaste gezichten op de groep. Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby. De medewerker weet hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby behoefte aan heeft en waar de baby gestrest van raakt. Per 1 januari 2018 is het maximale aantal vaste gezichten per nuljarige aangescherpt. Bij een beroepskracht-kindratio waarbij 1 of 2 beroepskracht zijn vereist, geldt een maximum van twee vaste gezichten per nuljarige. Bij een beroepskracht-kindratio waarbij 3 of 4 beroepskrachten zijn vereist, geldt een maximum van drie vaste gezichten per nuljarige. Het vaste gezichtencriterium geldt per kind. Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Op deze groep mogen – naast het vaste gezicht – ook andere pedagogisch medewerkers worden ingezet.

Wij rekenen met de wettelijk vastgestelde beroepskracht-kindratio van www.1ratio.nl. In onderstaande tabellen wordt weergegeven hoeveel beroepskrachten er ingezet worden bij het aantal kinderen.

Leeftijd van de kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers	Aantal kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers	Aantal kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers	Aantal kinderen
0 tot 1 jaar	1	3	2	6	3	9
0 tot 2 jaar	1	4	2	8	3	14
0 tot 3 jaar	1	5	2	10	3	15
0 tot 4 jaar	1	5	2	12	3	16

Leeftijd van de kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers	Aantal kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers	Aantal kinderen
2 tot 4 jaar	1	8	2	16

3.1.2. Stampgroepen

Een stampgroep is een vaste groep kinderen in het kinderdagverblijf met een eigen groepsruimte. Het kind maakt in de week gebruik van hooguit 2 verschillende groepsruimten. Bij activiteiten kunnen kinderen de stampgroep verlaten maar het kind begint en eindigt de dag op de stampgroep. De maximale grootte van de stampgroep wordt dan tijdelijk losgelaten. Hoe groot de stampgroep is, hangt af van de leeftijd van de kinderen in de groep. Hoe ouder de kinderen zijn, hoe groter de stampgroep kan zijn. De stampgroep voor de babygroep is 'de Wolkjes' en de stampgroep voor de peutergroep is 'Puk en de Bijtjes'. Het kan voorkomen dat de groepen samen worden gevoegd tijdens rustige dagen, vakantiedagen etcetera. Om de groepen samen te kunnen voegen wordt er eerst toestemming gevraagd aan de ouders/verzorgers. Hiervoor is een toestemmingsformulier opgesteld welke tijdens de start van de opvang wordt getekend.

3.2 Intake

Voordat een kind geplaatst wordt, wordt er een intakegesprek gehouden met de ouder(s) van het kind. Deze wordt gehouden door één van onze vaste leidsters. Het doel van het intakegesprek is om het kind en de ouders te leren kennen en dat de ouder ons leert kennen. Tijdens dit gesprek wordt er algemene informatie besproken en tegelijkertijd wordt er ook informatie over de groep aan de ouder(s) verstrekt. Bijzonderheden worden verwerkt in het dossier van het kind in KOV net.

3.3 Wennen

Wanneer er een nieuw kind bij HappyKidzzz Kinderopvang komt, mag het kind komen wennen. Het doel van het wennen is dat het kind en de ouder went aan de groep, de omgeving en de leidster. Ook kan de leidster het kind alvast leren kennen. Tijdens het plaatsingsgesprek maken we afspraken over een eventueel wenmoment. Met de ouders plannen wij een wenmoment vlak voor de startdatum op de dag waarop het kind zal gaan komen. Wanneer een kind overgaat naar een andere groep op het KDV of de BSO, zal het kind hier ook mogen wennen. Dit wordt in overleg gedaan met de nieuwe mentor van de BSO en de ouder(s)/verzorger(s).

3.4 Brengen en halen

De kinderen kunnen vanaf 7:30 uur gebracht worden. Het halen van de kinderen kan gedaan worden tot 18.00 uur, tenzij iets anders afgesproken is. Mocht u als ouder het niet redden om uw kind op tijd te halen en te brengen, vragen wij u vriendelijk om ons dit tijdig te laten weten door te bellen. Tijdens het halen en brengen is er voldoende tijd voor de overdracht en om eventuele bijzonderheden te bespreken.

3.5 Achterwachtregeling

Deze regeling wordt getroffen indien er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is in de kinderopvang. In dit geval wordt er voldaan aan het 4 ogen beleid en is er altijd een achterwacht die er binnen 15 minuten kan zijn. Er zijn altijd minimaal twee medewerkers in het pand aanwezig bij een groepsgrootte > 6 kinderen. Deze fungeren ook als elkaars achterwacht. Indien noodzakelijk wordt er gebruik gemaakt van een extern opgeleide medewerker ingeschakeld via een uitzendbureau.

3.6 Extra dagdelen

Bij HappyKidzzz Kinderopvang is het ook mogelijk om extra dagdelen of extra uren af te nemen. De kinderen zullen altijd in hun eigen groep geplaatst worden indien er een extra dag of dagdeel wordt afgenomen mits er plek is op de groep.

3.7 Inzet stagiaires – andere volwassenen

HappyKidzzz Kinderopvang biedt leerlingen de mogelijkheid om zich te ontwikkelen tot professioneel pedagogisch medewerker. Dit zijn leerlingen die een MBO-PW diploma wensen te behalen en hiervoor een stage willen lopen op een kinderopvang. Een stagiaire is in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag en een stage overeenkomst. Er wordt bij aanmelding van een stagiaire een kennismakingsgesprek gevoerd met de pedagogisch medewerker. De stagiaire heeft een vaste stagebegeleider waarmee afspraken worden gemaakt over de begeleiding en het contact tussen de stagiaire en de begeleider. De stagebegeleider en stagiaire hebben in ieder geval iedere twee weken een overlegmoment over het verloop van de stage. De stagiaires doen mee aan vrijwel alle activiteiten die de pedagogisch medewerker ook doet. Aan de kinderen wordt uitgelegd waarom een stagiaire er is en wat er verwacht kan worden. De stagiaires zijn op de hoogte van de geldende regels en krijgen de nodige informatie over de kinderen,

alle bijzonderheden worden doorgesproken. Stagiaires staan nooit alleen op de groep en worden altijd ingezet in combinatie met een pedagogisch medewerker.

Taken van een stagiaire (afhankelijk van het leerjaar van de stagiaire):

- Verzorgende taken op het gebied van voeding en hygiëne.
- Het aanleren en uitvoeren van de dagindeling
- Kinderen begeleiden in groepsverband en individueel
- Observeren
- Activiteiten voorbereiden, bespreken, uitvoeren en evalueren
- Overdracht aan ouders doen en (log)boekjes bijhouden
- Teamvergaderingen bijwonen

Af en toe maakt HappyKidzzz Kinderopvang ook gebruik van een groepshulp. Dit is meestal om te ondersteunen in activiteiten. Ook de groepshulp is in het bezit van een geldige Verklaring omtrent het Gedrag. Groepshulpen staan nooit alleen op de groep en worden altijd ingezet in combinatie met een pedagogisch medewerker.

Hoofdstuk 4 Dagindeling

4.1 Schema dagindeling

Dit is het schema van de dagindeling in het algemeen. De baby's hebben hun eigen ritme en schema met wanneer zij slapen en eten. Tussendoor worden er met de kinderen activiteiten gedaan. De kinderen die een luier om hebben worden voor en na het slapen standaard verschoond. Verder zijn er geen vaste tijden waarop de kinderen worden verschoond. Zij worden de gehele dag gecontroleerd en poepluiers worden direct verschoond.

07:30 uur tot 9:00 uur	Binnenkomst
09:00 uur	Ruimte voor een activiteit, vrij spelen
09:30 uur	Start van de dag, fruit en eten en drinken.
10:00 uur	Ruimte voor een activiteit, vrij spelen, buiten spelen
11:30 uur	Lunch: Brood eten en drinken
±12:30 uur	Slapen en rusten, ruimte voor een activiteit en vrij spelen
14:00 uur	Drinken en een biscuitje
14:30 uur	Ruimte voor een activiteit, vrij spelen, buiten spelen
16:00 uur	Gezonde snack en drinken
16:30 uur	Uitstroom
De kinderen tot 1 jaar hebben een eigen schema. Mocht dit niet het geval zijn, eten en drinken zij met het dagritme mee naar hun behoefte.	

Zindelijkheidstraining

Mocht u als ouder beginnen met de zindelijkheidstraining samen met uw kind, dan raden wij u aan om dit aan onze leidsters door te geven, zodat er op de groep ook mee begonnen en gewerkt kan worden. De kinderen die aan zindelijkheidstraining zijn begonnen, kunnen iedere keer als ze op de wc hebben geplast, een sticker verdienen, om het kind zo nog meer te stimuleren.

4.2 Slapen en rusten

De peuters krijgen de mogelijkheid om in de middag, tussen ±12:30 tot 15:00 uur, uit te rusten en/of slapen. Het is belangrijk dat de kinderen tussen de middag uitrusten, zodat ze hun energie op kunnen bouwen en aan het einde van de dag niet uitgeput zijn. De kinderen die bijna naar school gaan, en tussen de middag niet meer slapen, gaan in deze tijd een rustige activiteit doen. De baby's hebben hun eigen ritme van slapen en wakker worden. Het ritme van de baby's wordt tijdens het intakegesprek besproken en wordt bijgehouden door middel van het gebruik van een overdrachtsschrift.

4.3 Activiteiten

De kinderen krijgen veel tijd om vrij te spelen maar er worden elke dag ook activiteiten gedaan met de kinderen, zodat zij zich op alle gebieden kunnen ontwikkelen en worden uitgedaagd. Iedere periode van ongeveer 7 weken is er een nieuw thema op de groep. Aan de hand van het thema wordt er geknutseld, gekleurd en geverfd en worden er activiteiten gedaan op alle ontwikkelingsgebieden. De gemaakte werkjes worden in de groep opgehangen en worden aan het einde van het thema meegegeven naar huis. Het is het doel om samen met de kinderen minimaal één keer per dag buiten te spelen. De frisse buitenlucht is erg belangrijk, voor de ontwikkeling en vitamine D aanmaak van de kinderen.

4.4 Uitstapjes

Er wordt jaarlijks een groot uitstapje georganiseerd voor de kinderen als afwisseling. Dit uitstapje wordt door HappyKidzzz Kinderopvang georganiseerd. Hiervoor kunnen de ouders, aan de hand van een formulier die dan gemaakt wordt, toestemming geven voor de kinderen om mee te gaan. Ook worden er met de oudere kinderen kleinere uitstapjes gedaan. Dit kunnen uitstapjes zijn als samen naar de supermarkt gaan, de eendjes voeren, naar de bibliotheek, naar een speeltuin of een wandeling maken. Dit soort uitstapjes worden alleen gedaan als de groep het toelaat.

Hoofdstuk 5 Eten en drinken

5.1 Eten en drinken

Het is voor de kinderen belangrijk dat ze voldoende en gezond eten en voldoende drinken om gezond op te groeien. Er wordt op verschillende momenten eten en drinken aangeboden. Tijdens het fruitmoment krijgen de kinderen om 9:30 uur fruit en water. Hierbij worden de kinderen gestimuleerd om verschillende soorten fruit te eten. De baby's krijgen volgens hun eigen schema gepureerd fruit.

In de middag, tijdens het brood eten oftewel lunch, krijgen de kinderen vers en gevarieerd eten. Tijdens het middageten krijgen de kinderen melk te drinken. Rond 14:00 uur krijgen de kinderen die net uit bed zijn gekomen drinken en een biscuitje en om 16:00 een gezonde snack zoals bijvoorbeeld schijfjes komkommer met een soepstengel of crackertje. De baby's hebben hun eigen ritme qua eten en drinken.

5.2 Dieet, allergie, andere culturen en religies

Tijdens het intakegesprek wordt er ook besproken wat uw kind wel of niet mag eten. Mocht uw kind een allergie hebben of een bepaald voedsel niet mag eten vanwege zijn/haar geloof of cultuur, dan kunnen de ouders dit tijdens het intakegesprek aangeven. Mocht uw kind een speciaal dieet volgen, dan kunt u dit tijdens het dagelijkse overdracht aangeven aan één van onze leidsters. Hier zullen onze leidsters dan rekening mee houden.

5.3 Verjaardagen en traktaties

Wanneer een kind jarig is, versieren wij de ruimte met slingers en ballonnen. Het kind krijgt een cadeautje mee naar huis en met verjaardagen kan een meegebrachte traktatie uitgedeeld worden door en van de jarige. We lezen een boekje voor gerelateerd aan de verjaardag welke gekozen wordt door de jarige. Hierna mag de jarige (als hij/ zij dit wil) op tafel staan en zingen we samen voor de jarige. Hierna kan er getrakteerd worden. Tijdens het intakegesprek wordt besproken wat gebruikelijk is dat wordt uitgedeeld tijdens een verjaardag. Als het kind 4 jaar wordt, geven wij een Borre boekje mee aan het kind.

Hoofdstuk 6 De ontwikkeling van het kind staat centraal

6.1 Lichamelijke ontwikkeling

In de eerste vier jaren van het kind maakt het kind grote ontwikkelingen door in de motoriek. Hierbij onderscheiden we de grove en de fijne motoriek. Onder grove motoriek verstaan we, grote bewegingen die je met je lijf maakt zoals lopen, klimmen en fietsen. Als we het hebben over de fijne motoriek, dan spreken we over kleine bewegingen die je maakt met je handen en vingers, waarbij coördinatie tussen ogen en handen vereist zijn zoals kleuren, puzzelen of kleine dingen pakken. Een goede motoriek is noodzakelijk om gecontroleerde bewegingen uit te kunnen voeren, zonder te vallen of dingen te laten vallen.

De grove motoriek van kinderen wordt in HappyKidzzz Kinderopvang gestimuleerd door ze uitdagend speelgoed aan te bieden welke passend is bij hun leeftijd. Door het spelen, leren de kinderen hun eigen mogelijkheden kennen. Springen en samen dansen zijn ook activiteiten die de grove motoriek stimuleert. Om de fijne motoriek van de kinderen te stimuleren, wordt er elke dag gepuzzeld, getekend en geknutseld.

Ook de baby's worden gestimuleerd om hun motoriek te verbeteren door hun zowel in de box als in een wipstoeltje verschillend speelgoed aan te bieden. In de dagelijkse verzorging wordt de ontwikkeling van het kind gestimuleerd door het drinken uit een beker, het aankleden of het vasthouden van een vork. De kinderen worden tijdens het eten zoveel mogelijk gestimuleerd om zelfstandig te eten. Zelfstandigheid wordt veel aangemoedigd op de groep.

6.2 Sociaal-emotionele veiligheid en ontwikkeling

Vanaf de geboorte gaan kinderen relaties met anderen aan. In omgang met andere kinderen en met de leidsters wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind gestimuleerd waardoor het kind relaties op gaat bouwen. Het kind leert omgaan met anderen en ziet wat zijn gedrag voor invloed heeft op hen. Kinderen leren tijdens deze ontwikkeling om te gaan met hun eigen boosheid, verdriet en blijdschap, maar ook met de boosheid, verdriet en blijdschap van anderen in hun omgeving. Wanneer kinderen een veilige thuisomgeving ervaren, lijken ze beter in staat om relaties met leeftijdsgenoten op te bouwen.

Op de groep stimuleren de leidsters de kinderen zoveel mogelijk op het samen spelen. Ook wordt er gewerkt aan de sociale vaardigheden van de kinderen door bijvoorbeeld samen op te ruimen, leren wachten, het samen eten, hulp vragen en het samen vieren van een feestje. Tevens maken de leidsters veel tijd vrij voor het individuele contact met de kinderen om ze geliefd en veilig te laten voelen en tegelijkertijd voor het creëren van een veilige hechtingsband.

6.3 Cognitieve ontwikkeling

Taal is een belangrijk middel om de wereld te begrijpen. Daarom is het van belang om veel te praten tegen het kind. Als het gaat om baby's, krijgt u natuurlijk nog geen antwoord terug. Baby's willen graag alles oefenen en leren, dit doen ze vooral door het nadoen en imiteren. Een baby zal snel terug gaan babbelen. In de eerste zes weken is huilen meestal het enige geluid die kinderen maken. Dit is naast communicatie ook een manier om controle te krijgen over hun spieren in de tong, lippen en gehemelte.

De leidsters praten zoveel mogelijk tegen de kinderen om de taal te stimuleren. Er wordt dagelijks voorgelezen aan de kinderen waarbij samen de plaatjes bekijken en dingen die worden gezien, worden besproken. Tevens is zingen met de kinderen een dagelijkse activiteit om de taalontwikkeling te stimuleren.

6.4 Creatieve ontwikkeling

Het is van belang om het kind te stimuleren in creativiteit en fantasie. Creativiteit vergroot het probleemoplossend vermogen van het kind. Het stimuleren van de creativiteit van onze kinderen wordt o.a. gedaan door het werken en

spelen met diverse materialen, bijvoorbeeld tijdens het knutselen. Tijdens het experimenteren met diverse materialen worden de kinderen aangemoedigd om nieuwe ervaringen op te doen. Daarnaast leren de kinderen spelenderwijs om te gaan met vormen en kleuren. Tevens wordt de creativiteit gestimuleerd door spel. De leidsters en de kinderen gebruiken hun fantasie tijdens het spelen. Door de creativiteit te stimuleren krijgen de kinderen de kans hun talenten volledig te verkennen, te ontplooien en te benutten.

6.5 Voor- en vroegschoolse educatie

Bij HappyKidzzz wordt er gewerkt vanuit de behoefte van het kind. Er wordt gekeken naar wat het kind op dat moment nodig lijkt te hebben en elk kind heeft het recht om zich optimaal te ontwikkelen. Naast spelen en ontmoeten bij HappyKidzzz wordt er aandacht besteed aan de ontwikkeling van het kind en het signaleren van eventuele ontwikkelingsachterstanden. Door de inzet van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) biedt de pedagogisch medewerker de ruimte om het kind te laten ontwikkelen en de risico's die ze lopen op een ontwikkelingsachterstand te verkleinen of te voorkomen. Op deze manier krijgen de kinderen een betere startpositie op de basisschool.

Uk & Puk

Het VVE-programma besteedt aandacht aan de verschillende ontwikkelingsgebieden, namelijk: ontluikende geletterdheid, taalontwikkeling en tweetaligheid, ontluikende gecijferdheid, motorische ontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling. Er wordt bij HappyKidzzz Kinderopvang gewerkt met het VVE-programma Uk & Puk. Uk & Puk is een totaalprogramma dat zich richt op de brede ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar. Taalontwikkeling staat daarbij voorop: spreken, luisteren en uitbreiding van de woordenschat. Tijdens de activiteiten krijgen peuters begrijpelijke taal aangeboden in een betekenisvolle situatie. Ook voor taalvaardige kinderen is Uk & Puk uitdagend. Uk & Puk is een programma voor kinderen vanaf 0 jaar en wordt daarom bij elke leeftijd van 0 tot 4 jaar ingezet.

Aanbod

Op de locatie van HappyKidzzz Kinderopvang is minimaal 16 uur per week een VVE-aanbod. Iedere maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag wordt er VVE aangeboden van 7.30u tot 12.45u, uitkomend op in totaal 16 uur en 15 minuten. Een kind kan vanaf de dag dat hij twee en een half jaar oud wordt in ander half jaar tijd tenminste 960 uur voorschoolse educatie ontvangen. De kinderen krijgen door het methodisch en gestructureerd werken binnen de groep een passend aanbod voor de algehele ontwikkeling. Wij bieden uit ons VVE-programma jaarlijks minimaal 5 thema's aan en sluiten gedurende het jaar aan bij de belevingswereld van de kinderen. De ruimte waar de peuters verblijven is zodanig ingericht dat in de verschillende hoeken en met verschillende materialen de ontwikkeling alle breedte wordt gestimuleerd. De hoeken zijn ingericht als poppenhoek, bouwhoek en themahoek. In de poppenhoek komen de kinderen tot fantasiespel en kunnen thema's verwerkt worden zoals: familie, eten en drinken, beroepen (sociaal-emotionele ontwikkeling, psychosociale ontwikkeling, emotionele veiligheid door je vertrouwd te voelen in bepaalde rollen). In de bouwhoek hebben wij houten blokken, duplo, auto's, dieren, etc. waar de grove en fijne motoriek wordt gestimuleerd. In de themahoek wordt elk thema gepresenteerd en vinden kinderen hun creaties terug (cognitieve ontwikkeling, creativiteit, waarneming fantasie). Spelletjes, puzzelen, knutselen en boekjes voorlezen doen we aan de groepstafel of op de bank (cognitieve ontwikkeling, creativiteit). Het aanbod vindt plaats in de groepsruimte maar deze wordt uitgebreid naar de buitenruimte en de mogelijkheden in de omgeving zoals het bos. Zowel binnen als buiten zijn aantrekkelijk ingericht met materialen die de peuters prikkelen en stimuleren tot ontdekking. Vanzelfsprekend wisselt de aankleding en inrichting regelmatig aan de hand van de thema's waaraan gewerkt wordt. Op basis van evaluaties waarin zowel pedagogisch medewerkers, eventuele stagiaires en andere betrokkenen zoals ouders participeren en die gedeeld worden via de nieuwsbrief, blijft het VVE-aanbod actueel en aantrekkelijk.

Werken met een planning

HappyKidzzz Kinderopvang werkt met een planning van ongeveer 6 weken. Aan het begin van deze 6 weken wordt er een thema gekozen waarbij er door de pedagogisch medewerker gezamenlijk gebrainstormd wordt hoe er in de komende 6 weken gewerkt wordt aan het thema en de ontwikkelingsgebieden van het kind. Kinderen worden gevolgd en gestimuleerd in sociale vaardigheden, de motorische, creatieve en cognitieve ontwikkeling. De maandplanning dient

als leidraad voor het activiteitsaanbod; het kan waar nodig bijgesteld worden als blijkt dat een activiteit meer of minder aandacht nodig heeft. De plannings worden per thema geëvalueerd en waar nodig bijgesteld voor de toekomst. Tijdens het maken van een planning wordt er gekeken naar de verschillende leeftijden zodat ieder kind zich kan ontwikkelen door middel van de activiteiten.

Werken aan de ontwikkeling van het jonge kind

Met behulp van het VVE-programma worden de activiteiten gestructureerd aangeboden en bestrijken het gehele terrein van de ontwikkeling van de peuters. Naast de stimulering van de taalontwikkeling wordt dus met behulp van leuke activiteiten en opdrachten veel aandacht besteed aan de rekenvaardigheid, de motoriek, sociale vaardigheden en normen en waarden. Een voorbeeld hiervan is het thema 'Dit ben ik!': bij het thema worden woordkaarten gebruikt en er staat een voorleesboek ventraal wat de taalontwikkeling stimuleert. Hiernaast wordt de rekenontwikkeling gestimuleerd door het jonge kind door activiteiten te doen met het lichaam en door deze te tellen zoals de vingers, de tenen en de benen. Hoeveel vingers heb ik eigenlijk? We knutselen een gezichtje en plakken hierop de dingen die hierop horen, ogen, oren, mond en een neus. We spelen in de speelzaal en hierbij ontdekken we wat we allemaal kunnen met onze lichaamsdelen. Hierbij wordt de fijne en grove motoriek gestimuleerd. De kinderen leren over emoties en krijgen de ruimte om met elkaar in de themahoek en andere hoeken samen te spelen. Hierbij ontdekken ze wat een ander leuk vindt, wat een ander minder leuk vindt en hoe conflicten kunnen worden opgelost. Hier wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling gestimuleerd door het leren kennen van de emoties. Ouders worden betrokken bij het thema door middel van een ouderbrief aan het begin van ieder thema waarin inzichtelijk wordt waar we het over gaan hebben en waarmee we gaan werken. De kinderen krijgen gemaakte activiteiten mee naar huis zodat er thuis eventueel ook mee aan de slag kan worden gegaan.

Overgang naar basisschool

De inhoudelijke kwalitatieve aspecten van de peuteropvang zijn naast het bieden van speelgelegenheid erop gericht het kind voor te bereiden op de basisschool. Kinderen leren sociale, cognitieve en motorische vaardigheden. Hiervoor is een goed overleg en een goede afstemming met de basisscholen in de gemeente van belang. Wanneer een kind 4 jaar wordt en naar de basisschool gaat, wordt er een overgangsgesprek gepland met de ouders van het kind. Hierbij wordt informatie besproken over hoe het kind zich heeft ontwikkeld en welke eventuele bijzonderheden van belang zijn om mee te nemen. Er wordt door de mentor een overdrachtsformulier gemaakt door middel van het kindvolgsysteem Looqin met informatie over het kind en deze wordt naar de nieuwe leerkracht opgestuurd. Hierin staat belangrijke informatie over de ontwikkeling in de afgelopen jaren van het kind. Wanneer er informatie wordt overgedragen naar de basisschool of BSO, wordt er toestemming gevraagd aan de ouders tijdens het overgangsgesprek.

Mentorschap

Onze pedagogisch medewerkers zijn geschoold in VVE. Ieder kind krijgt een mentor toegewezen, dit wordt besproken in het intakegesprek. Hierin wordt duidelijk wie de mentor van het kind is en welke doel het mentorschap heeft. Deze mentor zorgt voor het contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouder, de lijn naar de BSO en de gegevens naar de basisschool. Er vinden jaarlijks mentorgesprekken met de ouders plaats. In dit mentorgesprek worden de observatiegegevens besproken.

Kindvolgsysteem

HappyKidzzz Kinderopvang werkt met het kindvolgsysteem Looqin. Looqin is een kindvolgsysteem waarmee je op eenvoudige wijze de totale ontwikkeling van een kind in beeld kunt brengen. De kracht zit hem in het samenvoegen van de sociaal emotionele ontwikkeling, de mentale beleving tijdens het leerproces én de cognitieve ontwikkeling. In Looqin spreken we van welbevinden, betrokkenheid en ontwikkelingsdomeinen. Wanneer er bijzonderheden in de ontwikkeling worden gesignaleerd, gaat de mentor/pedagogisch medewerker in gesprek met de ouder. Zo nodig worden zij doorverwezen naar passende instanties waar zowel kind als de ouder de passende hulp kan krijgen.

Ouderbetrokkenheid

Ouders worden gestimuleerd om thuis met de kinderen aan de slag te gaan. Ouders krijgen tips om hiermee aan de slag te gaan door een ouderbrief die ieder thema wordt verstuurd. Ouders worden indien mogelijk uitgenodigd om actief mee te doen met activiteiten, uitstapjes et cetera.

Afstemming niveauverschillen

De pedagogisch medewerker daagt het kind uit om iedere keer een stap verder te komen in zijn of haar ontwikkeling. Deze stappen worden gerapporteerd in een observatielijst. Voor kinderen die extra zorg nodig lijken te hebben, wordt een individueel plan van aanpak omschreven en uitgevoerd.

Hoofdstuk 7 Ouders/verzorgers

7.1 Overdracht

Bij het brengen en halen van uw kind wordt de overdracht gedaan tussen u als ouder en één van de leidsters. Tijdens het brengen van uw kind wordt er besproken hoe uw kind heeft geslapen en hoe laat hij/zij heeft gedronken/gegeten. Mocht u als ouder iets anders hebben wat belangrijk is om aan onze leidsters te melden, dan mag dit natuurlijk altijd. Als uw kind moeite heeft met het afscheid, dan is het aan te raden om niet te lang te blijven en te oefenen met een fijn afscheid zodat uw kind sneller gewend raakt aan zijn/haar nieuwe omgeving en zich op zijn of haar gemak voelt.

Bij het halen van uw kind krijgt u als ouder van één van onze leidsters te horen hoe het met uw kind is gegaan, wat hij/zij allemaal heeft gegeten, hoelang hij/zij heeft geslapen en wat voor activiteiten er zijn gedaan. Voor de baby's en dreumesen wordt er een overdrachtsboekje bijgehouden en meegegeven aan de ouder. Mocht u als ouder iets willen weten van uw kind, wat niet in het boekje staat, dan is hier natuurlijk alle ruimte voor.

7.2 Oudergesprek

Na plaatsing van het kind wordt er na 3 maanden de eerste evaluatie gehouden. Hierna wordt er 1 keer per jaar een ouder/evaluatiegesprek gehouden. Deze wordt gehouden met de ouder(s) door de mentor van het kind. Het gesprek vindt plaats nadat er een observatie heeft plaatsgevonden wat betreft de ontwikkeling van het kind. De uitkomsten van deze observatie worden tijdens het ouder/evaluatiegesprek besproken.

7.3 Oudercommissie

HappyKidzzz Kinderopvang heeft per oktober 2015 een oudercommissie samengesteld bestaande uit minimaal 3 en maximaal 7 ouders.

Medezeggenschap van ouders vindt, in aanvulling op wat de wet eist, zoveel mogelijk plaats via landelijk overeengekomen afspraken tussen HappyKidzzz Kinderopvang en de oudercommissie. Aan de ouders in de oudercommissie is het voorbeeldreglement voor oudercommissies uitgereikt. Hierin staan de rechten van ouders en de verplichtingen van de kinderopvang. Dit reglement wordt actief uitgedragen naar de leiding van HappyKidzzz Kinderopvang en naar de ouders van de oudercommissie.

De ouders in de oudercommissie behartigen de belangen van alle ouders. Enkele keren per jaar vergadert de oudercommissie, deze vergadering zal openbaar zijn. Bij deze vergaderingen zou een pedagogisch medewerker uitgenodigd kunnen worden om een deel van de oudercommissievergadering bij te wonen zodat wij vragen kunnen beantwoorden of informatie kunnen verstrekken. Het is belangrijk voor HappyKidzzz Kinderopvang om te weten wat er leeft bij ouders en hun kinderen die HappyKidzzz Kinderopvang bezoeken. Wat vinden ouders belangrijk? Wat zou er veranderd of verbeterd kunnen worden? Tevens zien wij het als een plicht om ouders van de oudercommissie als eerste op de hoogte te stellen van nieuwe ontwikkelingen. De oudercommissie heeft ook een adviesrecht en informatierecht ten aanzien van organisatorische, inhoudelijke en pedagogische aspecten. Zo kan HappyKidzzz Kinderopvang samen met de ouders werken om de opvang van hun kind helemaal super te maken.

7.4 Klachtenprocedure

HappyKidzzz Kinderopvang doet dagelijks hun uiterste best om kinderen naar volledige tevredenheid op te vangen. Mocht er onverhoopt toch iets voorvallen waar ouders en kind geen goed gevoel bij hebben, dan horen wij dit graag. Wij staan open voor vragen en suggesties van ouders en zullen altijd proberen deze zo goed mogelijk te behandelen of toe te passen. HappyKidzzz Kinderopvang hanteert een interne en externe klachtenregeling.

Interne klachtenregeling

HappyKidzzz Kinderopvang heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de locatiemanager. Zij is te bereiken per email: happykidzzz@outlook.com. Een formele klacht moet schriftelijk worden ingediend.

Mocht de interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag. [www.klachtenloket – kinderopvang.nl](http://www.klachtenloket-kinderopvang.nl) of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl. In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie. Het reglement van de Geschillencommissie vindt u hier:

1. Definities

Organisatie:	HappyKidzzz Kinderopvang
Medewerker:	De medewerker, werkzaam bij HappyKidzzz Kinderopvang
Klachtenfunctionaris:	De medewerker waar de klachten binnenkomen, die de procedure bewaakt en klachten afhandelt uit hoofde van de directeur, hier verder genoemd klachtenfunctionaris.
Locatiemanager:	Diegene die leiding geeft aan de locatie waar het kind is geplaatst
Ouder:	Een natuurlijk persoon die gebruik maakt, gebruik wenst te maken of gebruik heeft gemaakt van de diensten van de kinderopvangorganisatie, voor de opvang van zijn - of haar kinderen.
Klager:	De ouder die een klacht indient
Klacht:	Schriftelijke uiting van ongenoegen.
Klachtenloket Kinderopvang:	Instituut voor informatie, bemiddeling, advies en mediation.
Geschillencommissie:	Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, voor bindende geschillenafhandeling.
Schriftelijk:	Onder schriftelijk wordt ook 'elektronisch' verstaan, tenzij de wet zich daar tegen verzet.

2. Voortraject klacht

Als een ouder een klacht heeft gaat de organisatie er van uit dat deze zo spoedig mogelijk met de betrokkene besproken wordt. Het aanspreekpunt is daarmee in beginsel de medewerker op de groep. Mocht dit niet leiden tot een oplossing, dan kan de klacht worden besproken met de locatiemanager. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een klacht ingediend worden.

3. Indienen klacht

- 3.1 Een klacht dient schriftelijk te worden ingediend. De klacht dient binnen een redelijke termijn na ontstaan van de klacht ingediend te zijn, waarbij 2 maanden als redelijk wordt gezien. De klacht wordt voorzien van dagtekening, naam en adres van de klager, eventueel de naam van de medewerker op wie de klacht betrekking heeft, de locatie en de groep plus een omschrijving van de klacht.
- 3.2 Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. Deze klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten.

4. Behandeling klacht

- 4.1 De klachtenfunctionaris draagt zorg voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht.
- 4.2 De klachtenfunctionaris bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht aan de ouder.
- 4.3 De klachtenfunctionaris houdt de klager op de hoogte van de voortgang van de behandeling van de klacht.
- 4.4 Afhankelijk van de aard en inhoud van de klacht wordt een onderzoek ingesteld.
- 4.5 Indien de klacht gedragingen van een medewerker betreft, wordt deze medewerker in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk te reageren.
- 4.6 De klachtenfunctionaris bewaakt de procedure en termijn van afhandeling. De klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, tenzij er omstandigheden zijn die dit belemmeren. In dat geval brengt de klachtenfunctionaris de klager hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van 6 weken afgehandeld.
- 4.7 De klager ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd.

Externe klachtafhandeling

- 1.1. Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot het Klachtenloket Kinderopvang of de Geschillencommissie.
- 1.2. De ouder kan zich rechtstreeks wenden tot de Geschillencommissie indien van de ouder redelijkerwijs niet kan worden verlangd dat hij onder de gegeven omstandigheden een klacht bij de houder indient.
- 1.3. Ook als de klacht niet binnen zes weken tot afhandeling heeft geleid, kan de klacht worden voorgelegd aan de Geschillencommissie.
- 1.4. De klacht dient binnen 12 maanden, na het indienen van de klacht bij HappyKidzzz Kinderopvang, aanhangig gemaakt te zijn bij de Geschillencommissie.

Hoofdstuk 8 De ruimtes

8.1 Binnenruimte KDV

De binnenruimtes van HappyKidzzz Kinderopvang zijn verdeeld in 2 groepen, de ene groepsruimte biedt opvang aan de Wolkjes en de andere ruimte is bestemd voor Puk en de Bijtjes. De groepsruimtes zijn groot en ruim met speelgoed waar het speelgoed makkelijk te vinden is. Er zijn hoeken gecreëerd voor de kinderen, zoals een poppenhoek, leeshoek en een bouwhoek. De kinderen hebben de vrijheid om zelf te kiezen waar zij mee willen spelen. De indeling van de ruimtes is zo ingedeeld zodat de zelfstandigheid van het kind gestimuleerd wordt en zij zelf op onderzoek gaan om te zien wat er allemaal te spelen valt in de ruimte. Wanneer een kind moe lijkt te zijn, wordt er op een rustige plek ruimte geboden om het kind zijn of haar eigen ding te laten doen. Dit kan een moment met de leidster zijn maar ook een individueel moment. Grenzend aan de ruimte van de Wolkjes bevindt zich een grote speelzaal die uitermate geschikt is voor vrij spel. In de zaal bevinden zich verschillende schommels, speelmatten, klim en klauter toestellen, een glijbaan en rijdend materiaal. Naast vrij spel worden in de zaal ook bewegingsactiviteiten aangeboden.

8.2 Buitenruimte KDV

HappyKidzzz Kinderopvang vindt het belangrijk dat de kinderen zoveel mogelijk buiten spelen, als het weer dit toelaat. Ook de buitenruimte is zodanig ingedeeld zodat de zelfstandigheid van de kinderen wordt gestimuleerd. Er zijn verschillende fietsen voor de peuters en kleuters en verschillende materialen/speelgoed om buiten mee te spelen. Er staat een box buiten zodat ook de baby's mee naar buiten kunnen en in een veilige omgeving kunnen mee spelen. Tevens is er een Lutjepotje (buiten slaaphuisje) voor de allerkleinste waarin zij in de gezonde buitenlucht kunnen slapen wanneer het weer dit toelaat. Deze wordt meegenomen in de RI&E.

Hoofdstuk 9 Veiligheid

9.1 Observeren/signaleren/doorverwijzen

Wij zullen de kinderen de ruimte bieden om zich te ontwikkelen tot wie ze willen zijn waarbij ten alle tijde het kind en hun veiligheid centraal staan. De pedagogisch medewerkers zijn MBO geschoold of hoger en hebben een opleiding die voldoet aan de opleidingseisen gesteld vanuit de CAO Kinderopvang en de Wet Kinderopvang. Tevens hebben alle pedagogisch medewerkers bij HappyKidzzz Kinderopvang een verklaring omtrent gedrag (VOG) afgegeven volgens de Wet justitiële gegevens en een geldig (kinder)EHBO-diploma. De leidsters volgen 1 keer per jaar de cursus EHBO voor kinderen.

Door onze passie en enthousiasme om met kinderen te werken en wij ook veel aandacht besteden aan hun persoonlijke ontwikkeling volgen wij geregeld vernieuwende en/of aanvullende cursussen om op de hoogte te blijven van alle ontwikkelingen op het vakgebied dat te maken heeft met kinderen. Deze scholing is niet alleen gericht op het ontwikkelingsgericht werken met kinderen, maar ook op andere relevante domeinen zoals kennis van de jeugdzorgketen. Onderdeel van deze scholing moet een goede beheersing van de Nederlandse taal zijn.

In het IKK is de eis opgenomen dat pedagogisch medewerkers mondelinge taalvaardigheid dienen te hebben op niveau 3F/B2. Het gaat hierbij over gesprekken voeren, luisteren en spreken. Pedagogisch medewerkers zullen aantoonbaar op dit taalniveau zijn op uiterlijk 1 januari 2023. Voor een goede taalontwikkeling bij jonge kinderen is immers een taalrijke omgeving nodig. Op deze wijze kunnen de leidsters in de dagopvang bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren en ouders doorverwijzen naar passende instanties die hierbij verdere ondersteuning kunnen bieden. De gegevens van deze passende instanties staan vermeld op de sociale kaart van HappyKidzzz Kinderopvang en bevindt zich in de hal bij de ingang van de opvang. Tevens is deze sociale kaart toegevoegd als bijlage in het pedagogisch beleid.

Om ontwikkelingsgericht te kunnen werken is er pedagogisch rijke, stabiele, veilige en uitdagende omgeving nodig voor de kinderen. Bij HappyKidzzz Kinderopvang doen wij er dagelijks alles aan om een veilige sfeer te scheppen waarin kinderen zich thuis voelen. Wij zijn er erop gericht om een kind in zijn ontwikkelingen te begeleiden, alle aspecten van de ontwikkeling van het jonge kind en het groepsgebeuren zijn hierin belangrijk.

De functies van de leidsters zijn daarom opgebouwd uit de volgende taken:

1. Begeleiden, verzorgen en opvoeden van kinderen:

- Het opbouwen van een liefdevolle relatie, positieve aandacht en waardering voor elk kind.
- Aansluiten bij de behoefte en interesse van ieder kind.
- Stimuleren van de totale ontwikkeling van kinderen.
- Observeren en registreren van de lichamelijke en gedragsontwikkeling van ieder kind en signaleren van eventuele problemen of achterstand.
- Zorg dragen voor een positief groepsklimaat.
- Programmeren en uitvoeren van een activiteitenaanbod aan de kinderen.
- Kinderen leren omgaan met elkaars culturele, sociale en fysieke achtergrond.
- Zorg dragen voor veiligheid en hygiëne.

2. Oudercontacten

- Ouders informeren over HappyKidzzz Kinderopvang bij voorbeeld door middel van nieuwsbrieven
- Ouders informeren over hun kind in gesprekken tijdens halen en brengen via de mail of per telefoon.
- Ouders advies vragen over de (thuis) opvoeding. En waarbij nodig advies geven over opvoedingsvragen.

- Leidster laten zich informeren over de wensen en verwachtingen van ouders.
- Ouders worden betrokken bij de gang van zaken binnen HappyKidzzz Kinderopvang, zoals de oudercommissie.
- Organiseren van evaluatiegesprekken en ouderavonden.

3. Beleidsontwikkeling en uitvoering

- Een bijdrage leveren aan ontwikkelen van visie, pedagogisch beleid en kwaliteitscriteria
- Meedenken in de algemene beleidsontwikkeling.
- Het opstellen van werkplannen en bijdrage leveren aan beleidsplan.
- Gegevens over de werkuitvoering ter beschikking stellen.

4. Ondersteunende activiteiten

- Registreren van gegevens van kinderen.
- Deelnemen aan programma's voor extra scholing.
- Organiseren en/of bijwonen van ouderavonden en dergelijke.
- (Her) inrichten van de binnen- en buitenruimte.
- Beheer van spelmateriaal en voorraden.
- Het onderhouden van externe contacten.
- Signaleren en zo mogelijk verhelpen van gebreken.

5. Observeren en signaleren van het probleem

- Observeren

Bij HappyKidzzz Kinderopvang observeren de vaste beroepskrachten (tevens persoonlijke mentoren) de kinderen iedere dag tijdens hun spel en tijdens overige momenten gedurende de dag. Ook wordt er twee keer per jaar gebruik gemaakt van een observatie systeem Looqin voor de kinderen. Voorbeelden van onderwerpen voor een observatie zijn: De taalontwikkeling van een kind in de omgang met andere kinderen, de grove- en fijne motoriek tijdens het bewegen en het gedrag van een kind tijdens het vrije spel.

Na deze algemene observatie kan de persoonlijke mentor besluiten om meer specifiek te observeren. Bij een specifieke observatie wil de leidster meer informatie over een specifiek aspect in de ontwikkeling van een kind. Het doel van observeren is om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de ontwikkeling, behoeften en interesses van het kind qua begeleiding en materialen: ieder kind is uniek. De basis hierbij is dat een kind zich prettig voelt. Vanuit een gevoel van zich prettig voelen kan een kind zich verder ontwikkelen op zijn eigen tijd en in zijn eigen tempo. Alle gemaakte observaties komen in de map terecht van het kind zodat wij als kinderopvang de overdracht naar ouders duidelijker maken. Daarnaast zijn de observaties van belang voor de overdracht naar het basisonderwijs.

Signaleren van het probleem

Alle kindercentra hebben een (vroeg) signaleringsfunctie. Door vroege signalering kunnen problemen van kinderen vroegtijdig worden aangepakt en opgelost wat de ontwikkeling van het kind kan bevorderen waardoor het gemakkelijker de basisschool doorloopt. Signaleren van het probleem houdt bij HappyKidzzz Kinderopvang concreet in dat wij de ontwikkeling van kinderen observeren en bijhouden. Als wij twijfelen of de doorgaande ontwikkelingslijn van een bepaald kind stagneert, dan zal zullen wij dit in eerste instantie intern bespreken.

Het gaat hierbij voornamelijk over gedrag en cognitieve ontwikkelingsaspecten, zoals: een taal- of spraakachterstand, gedrag dat op negatieve wijze de groep beïnvloedt, een kind dat nauwelijks contact maakt met de leidster of met andere kinderen, en een kind dat niet goed lijkt te horen etc. Samen wordt er besproken of er verdere stappen dienen te worden ondernomen. Vervolgens wordt er een gesprek met de ouders gevoerd waarin de observaties worden

besproken. In dit gesprek wordt er naar ervaringen van de ouders gevraagd over de waargenomen kwestie en wordt eventueel gekeken of ouders openstaan voor eventuele verdere professionele begeleiding zoals: logopedie, naar een huisarts of oorarts, observatie door een orthopedagoog etc. Het kan uiteraard ook zijn dat wij in overleg met de ouders een stappenplan opstelt dat na enkele weken wordt geëvalueerd alvorens er andere stappen worden ondernomen. Belangrijk is in ieder geval dat HappyKidzzz Kinderopvang observaties en zorgen deelt met ouders en dat hierin openheid over wordt gecommuniceerd. Ouders die zich zorgen maken over hun kind, kunnen dit eveneens delen met de leidsters van de HappyKidzzz Kinderopvang. Met deze informatie zullen wij hierop gericht observeren waardoor er eerder passende hulp geboden kan worden, indien nodig. Daarnaast heeft HappyKidzzz Kinderopvang de plicht om te signaleren op vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Hiervoor hebben we het protocol Signaleren van Kindermishandeling opgesteld. Ouders kunnen een inkijkexemplaar vinden bij de Kinderopvang. Dit protocol is tevens bijgesloten als bijlage in dit pedagogisch beleidsplan.

9.2 Pedagogisch coach/beleidsmedewerker

- Vanaf 1 januari 2019 is coaching op de werkvloer verplicht. Binnen HappyKidzzz Kinderopvang is één pedagogisch coach werkzaam welke de pedagogisch medewerker zowel individueel als in groepsverband coacht. Deze pedagogisch coach neemt ook de taak van beleidsmedewerker op zich. Onze pedagogisch coach richt zich op het verbeteren van de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. De coach begeleidt, coacht en stimuleert het ontwikkelproces van de medewerker op pedagogisch gebied. Als pedagogisch beleidsmedewerker wordt er gericht op het actualiseren, (door)ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen HappyKidzzz Kinderopvang. De beleidsmedewerker bewaakt en borgt de invoering van het pedagogisch beleid en vertaalt deze naar de praktijk door activiteiten, methoden en instrumenten te ontwikkelen. De pedagogisch beleidsmedewerker heeft zelf de ruimte om het beleid naar eigen inzicht in te vullen. De uren van een pedagogisch coach/beleidsmedewerker zijn gebaseerd op het aantal welke de pedagogisch medewerkers werken binnen HappyKidzzz Kinderopvang. Hierbij is de volgende rekensom van toepassing: (50 uur x het aantal kindercentra) + (10 uur x aantal fte pedagogisch medewerkers) + (minimaal 10 uur per jaar per VE geïndiceerd kind voor de pedagogisch beleidsmedewerker VE).

Voor Happykidzzz Kinderopvang geldt de volgende rekensom op dit moment: 50 uur x 2 kindercentra (BSO en KDV/POV) + 10 uur x 3,2 fte pedagogisch medewerkers) + 10 uur VE = 142 uren. Voor de taken vanuit de pedagogisch coach komt dat neer op 0,5 uur per week en voor de beleidstaken komt dat neer op 2,25 uur per week.

9.3 Het vier ogen principe

HappyKidzzz Kinderopvang werkt met het vierogen principe en dit heeft geleid tot het toepassen van de volgende oplossingen voor een verantwoorde uitvoering van het vier ogen principe: Vier ogen betekent dat je je als kinderdagverblijf hebt ingezet om meekijken en meeluisteren makkelijk te maken.

- Bovenallige inzet van medewerkers als extra paar ogen. Er wordt altijd met 2 vaste leidsters gewerkt ongeacht de grootte van de groep. Van 8.30-17.00 zijn er dus altijd 2 medewerkers werkzaam op de groep.
- Het creëren van een open en professioneel werkklimaat waarbij drempel om elkaar aan te spreken op bepaalde gedragingen zo laag mogelijk is.

- De speelruimte en de slaapruijnte bij HappyKidzzz Kinderopvang aan de voorzijde zijn voorzien van grote ramen en dit zorgt voor veel openheid en het makkelijker meekijken naar wat er zich binnen afspeelt.
- Het inzetten van moderne audiovisuele middelen. Er zijn 4 camera's ingezet bij HappyKidzzz Kinderopvang: In de slaapruijnte, in de ruimte aan de zijkant, in de grote zaal en een camera gericht op de buitenruimte.
- Het formatief inzetten van stagiaires binnen de diverse opleidingstrajecten
- Ouders en de oudercommissie worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vierogen principe van HappyKidzzz Kinderopvang.

9.3 Protocol Preventie wiegendood

Protocol Preventie Wiegendood in HappyKidzzz Kinderopvang

Wiegendood is de benaming van de onverklaarbare dood van baby's, die in hun wieg worden gevonden. Op basis van onderzoeken zijn een aantal risicofactoren benoemd zoals buikligging, roken in de omgeving van het kind en gebruik van een dekbedje. De volgende maatregelen in HappyKidzzz Kinderopvang zullen helpen om het risico op wiegendood te verkleinen:

1. Baby's moeten over het algemeen op hun rug slapen. Als u als ouder toch wilt dat uw kind op de buik wordt gelegd, dan is het van belang dat u hiervoor een schriftelijke verklaring aflegt.
2. Op de bedden van HappyKidzzz Kinderopvang worden geen dekbedjes gebruikt. HappyKidzzz Kinderopvang maakt gebruikt van slaapzakken en katoenen dekens.
3. Tijdens het slapen is het van belang dat het gezichtje van het kind niet bedekt is.
4. Het bedje van de kinderen moeten 'kort' opgemaakt worden ter voorkoming van te diep liggen onder het dekentje en hierdoor mogelijk een te kort aan zuurstof.
5. Er mag binnen het gebouw niet gerookt worden.
6. De slaapkamer wordt regelmatig geventileerd.
7. Het slaapgedrag van de baby's wordt regelmatig gecontroleerd.
8. Zorg voor veilige knuffels en veilige kleding, geen (spenen)koordjes/strikjes.
9. De temperatuur en ventilatie op de slaapkamer wordt geregeld door een geautomatiseerd ventilatiesysteem. Deze ventilatie en luchtbehandelingsvoorziening is conform wetgeving en bouwnormen t.b.v. kinderdagverblijf.

Hoofdstuk 10 Meldcode Kindermishandeling

Bij een vermoeden van kindermishandeling moeten kinderopvangorganisaties verplicht starten met de meldcode, het zogenaamde "*Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang*". Het protocol bestaat uit 3 routes voor 3 verschillende situaties:

1. als er vermoeden is van huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie;
2. bij een vermoeden van een gewelds- of zedendelict (mishandeling of misbruik) door een medewerker;
3. bij een vermoeden van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Elke route bestaat uit 5 stappen die op de volgende pagina zijn weergegeven in de meldcode met afwegingskader. Met het afwegingskader kunnen beroepskrachten in de kinderopvang afwegen of het noodzakelijk is om melding te doen bij Veilig Thuis en/of er hulp geboden kan worden. Dit betekent dat beroepskrachten in stap 4 en 5 van de meldcode onder andere afwegen of er sprake is van acute of structurele onveiligheid of disclosure.

Acute onveiligheid

Bij acute onveiligheid gaat het om direct fysiek gevaar. Iemand's veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Structurele onveiligheid

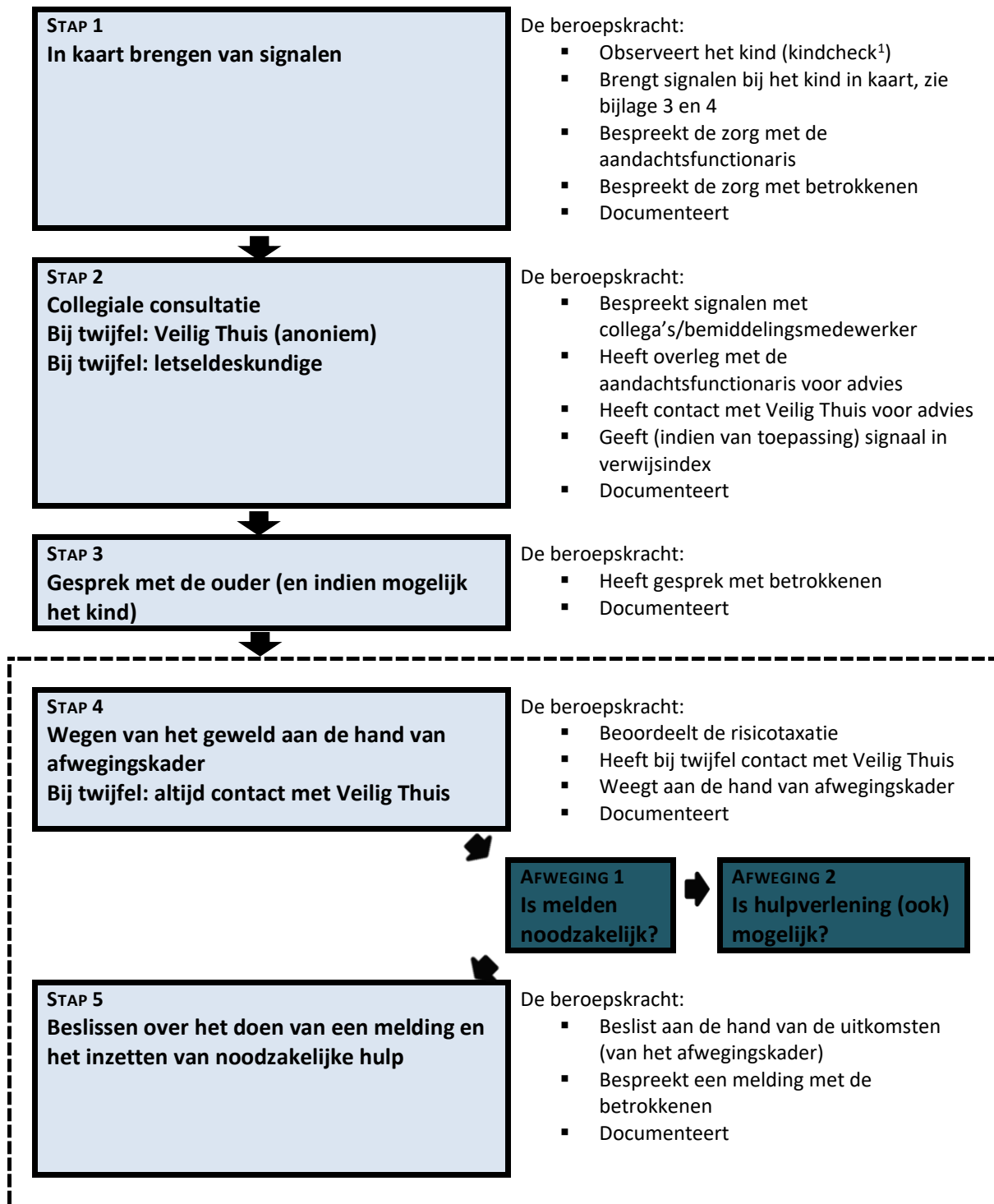
In het geval van structurele onveiligheid is er sprake van herhaling of het voortduren van onveilige situaties of van geweld.

Disclosure

Disclosure gaat om het uit zichzelf praten over mogelijk slachtofferschap van huiselijk geweld/kindermishandeling en eventueel het vragen van hulp.

Bron: <https://www.boink.info/meldcode-kindermishandeling>

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling met afwegingskader

¹De kindcheck is onderdeel van de meldcode, maar gericht op professionals die contacten hebben met volwassen cliënten en niet met hun kinderen en daarom niet beschikken over kindsignalen. In de kinderopvang kunnen feitelijk op dagelijkse basis 'kindchecks' plaatsvinden.

Deel 2 -- HappyKidzzz Sport BSO

Hoofdstuk 1

De kinderen van de BSO van HappyKidzzz worden opgevangen in een daarvoor ingerichte groepsruimte in het Sportcentrum Leek. De kinderen van de BSO halen wij uit school en de leidster zorgt ervoor dat het kind niet hoeft en staat te wachten op het schoolplein. Wij staan er wanneer de scholen uit zijn en dan gaan we met elkaar naar de BSO toe. Aangekomen bij de opvang vindt er eerst een tafelmoment plaats waarbij er gegeten en gedronken wordt. Daarna kan eenieder vrijspelen. Het aanbod van sport en spel staat hierin centraal.

1.1 Doelstelling van HappyKidzzz Sport BSO

De doelstelling van HappyKidzzz Sport BSO is kinderen verantwoorde opvang te bieden. We vinden het belangrijk dat kinderen zich op onze BSO prettig en op hun gemak voelen, dat ze zich veilig en geborgen voelen. Vanuit dit gevoel van veiligheid maken ze contact en ontwikkelen ze zich. Om zich geborgen te voelen, moet een kind merken dat hij geaccepteerd wordt, dat we hem en zijn behoeften kennen, dat we hierop inspelen en dat hij op ons kan terugvallen. Daarnaast moet een kind structuur en duidelijkheid ervaren, weten waar hij aan toe is.

1.2 Scholing pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers van de BSO hebben opleidingsniveau van minimaal MBO PW3. De pedagogisch medewerkers worden vaak ondersteund door stagiaires. De stagiaires assisteren de medewerkers bij dagelijkse zaken zoals het halen en brengen van kinderen van en naar school, het opzetten en uitvoeren van activiteiten en andere dagelijkse bezigheden.

1.3 Het pedagogisch beleidsplan

Voor u ligt het pedagogisch beleid van HappyKidzzz Sport BSO. HappyKidzzz Sport BSO biedt opvang voor kinderen in de leeftijd van vier jaar totdat het kind de basisschool verlaat. Het pedagogisch doel van de kinderopvang van HappyKidzzz Sport BSO is dat de kinderen zich ontwikkelen tot evenwichtige mensen die hun eigen talenten onderkennen en benutten. Dit evenwicht realiseren we door situaties binnen de kinderopvang te creëren, die ervoor zorgen dat de kinderen zich prettig voelen, vertrouwen hebben in hun eigen kunnen en voor zichzelf opkomen. Kinderen zullen respect ontwikkelen voor zichzelf en anderen, positief in de maatschappij staan, zelfstandig en sociaal vaardig zijn. Als basis voor het 'zich kunnen ontwikkelen' is een sfeer van veiligheid en vertrouwen nodig. Wij hebben de taak om voor die veiligheid en dat vertrouwen te zorgen.

De kinderopvang is een maatschappij in het klein, waar kinderen relaties aangaan met andere volwassenen en kinderen. HappyKidzzz Sport BSO biedt ondersteuning aan ouders die buitenshuis werken, studeren en/of andere bezigheden hebben. De BSO draagt bij aan het verbreden van de leefwereld van het kind. Het pedagogisch beleid is geschreven voor iedereen die betrokken is bij de BSO:

- **Ouders/verzorgers**

Het beleid zal hen een beeld geven van de opvang. Een pedagogisch beleid is ook een middel om de kinderopvang van HappyKidzzz Sport BSO te toetsen. Dit verhoogt de kwaliteit van de opvang.

- **Pedagogisch medewerkers**

Het pedagogisch beleid is een richtlijn voor pedagogisch medewerkers. Zij weten wat er van hen verwacht wordt. Daarnaast stimuleert het pedagogisch medewerkers om bij het dagelijks werk stil te staan. Het is van belang om het pedagogisch beleid regelmatig te toetsen aan de veranderende maatschappij en ons af te vragen of de

gedachten met betrekking tot inhoudelijke zaken niet veranderd zijn. Het pedagogisch beleid is in onze ogen een dynamisch plan dat zich, samen met de kinderopvang, verder ontwikkelt. Wij nodigen u dan ook van harte uit suggesties en ideeën bij ons neer te leggen. Voor de leesbaarheid hanteren we de hij vorm. We bedoelen hier natuurlijk zowel jongens als meisjes, pedagogisch medewerkster en pedagogisch medewerker mee. Belangrijk in het werken met kinderen, is het werken vanuit een inhoudelijke visie, een gezamenlijke kijk op de omgang van en met de kinderen. Deze is te gebruiken als handvat voor de uiteindelijke dagelijkse werkwijze binnen de kinderopvang. Welke visie heeft HappyKidzzz Sport BSO ten aanzien van de opvoeding van kinderen, groepsopbouw, een veilige, vertrouwde omgeving en oudercontacten? Deze en andere vragen worden beantwoord in dit pedagogisch beleidsplan.

1.4 Pedagogische visie

De pedagogische visie van HappyKidzzz Sport BSO is gebaseerd op één kernpunt: het belang van het kind staat centraal. Er wordt uitgegaan van de eigenheid van het kind. Individuele verschillen spelen een rol, zeker omdat opvang geboden wordt aan kinderen van diverse leeftijden en culturen. Pedagogisch medewerkers hebben respect voor deze eigenheid. Om het kind een veilig gevoel te geven wordt geprobeerd individuele belangen en wensen van ouders en kinderen een plaats te geven binnen de groepsopvang. De kinderopvang vormt op deze manier een aanvulling op de opvoeding thuis. De opvoeding die de kinderopvang biedt is geen vervanging van de thuissituatie. Op het moment dat ouders hun kind aan een pedagogisch medewerker toevertrouwen, nemen zij de verantwoordelijkheid voor het welzijn van het kind over. Dit vraagt om een open relatie tussen opvoeder en kind, maar ook om communicatie en interactie. Het is dus essentieel dat tussen pedagogisch medewerkers en kinderen een relatie bestaat waarin het kind zich veilig en vertrouwd voelt. Het belang van het kind gaat altijd voor. Bij de kinderen vanaf 4 jaar ligt het accent vooral op vrijetijdsbesteding en de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Men kan hierbij denken aan het opbouwen en behouden van sociale contacten met anderen, anderen respecteren, elkaar helpen, samen spelen en delen.

1.5 Pedagogische uitgangspunten

De pedagogische visie wordt ondersteund door de 4 basisdoelen volgens Riksen-Walraven toe te passen.

Door dit pedagogisch beleid heen worden deze uitgangspunten verder besproken.

- Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid en geborgenheid
- Het bevorderen van de persoonlijke competentie
- Het bevorderen van de sociale competentie
- Het aanbieden van regels, normen en waarden, 'cultuur'

1.5.1 Emotionele veiligheid en geborgenheid

We vinden dat een veilige basis het uitgangspunt is voor het creëren van emotionele veiligheid. Vanuit deze veilige basis kan een kind de wereld om zich heen ontdekken. Hieronder staan aspecten die wij belangrijk vinden voor de sociaal-emotionele veiligheid voor een kind en voor een ontspannen, open sfeer op de groep.

Een kind duidelijke grenzen bieden en hier uitleg over geven

Door een kind een duidelijke grens te bieden weet het kind waar het aan toe is. Wanneer een kind aangesproken wordt als het iets doet wat niet mag, hoort daar uitleg bij. Het geweten van kinderen is nog in ontwikkeling en nog niet verinnerlijkt. Een kind dat bij herhaling hetzelfde gedrag vertoont, vraagt als het ware hulp aan ons om zijn grens te bepalen.

Een kind serieus nemen in wat het vertelt en openstaan voor vragen van het kind

Kinderen beleven de wereld op een andere manier dan volwassenen. Er zijn andere zaken die hen bezighouden en voor hen belangrijk zijn in hun eigen leeftijdsfase. Als leiding vinden wij het belangrijk ons in te leven in wat het kind heeft te vertellen en daar aandacht aan te schenken. Kinderen willen ook graag van alles weten. Afhankelijk van de leeftijdsfase waarin ze zitten stellen ze allerlei vragen. Hierin nemen we het kind serieus en proberen het kind antwoord te geven.

Een kind als individu benaderen

Elk kind is verschillend. Kinderen hebben verschillende interesses, achtergronden, normen en waarden, kwaliteiten en nog tal van andere eigenschappen, die kinderen maakt tot wat ze zijn. Wij vinden dan ook dat ieder kind een andere begeleiding nodig heeft. Binnen de groepsregels en groepsnormen willen we het kind de mogelijkheid bieden zich te uiten op zijn of haar manier.

Het kind op een manier aanspreken op leeftijdsniveau

Om helder met een kind te communiceren zal je jezelf bewust moeten zijn van de mogelijkheden van het kind en je daarop aanpassen.

Structuur

Niet alleen deze aspecten dragen bij aan de sociaal-emotionele veiligheid, maar ook structuur bieden is erg belangrijk voor kinderen, omdat het kind zo weet waar het aan toe is. Deze structuur bieden we door een vast dagritme en steeds terugkerende rituelen. Het kind zit op een groep met kinderen die begeleid wordt door vaste leidsters. Deze zorgen voor een vertrouwde omgeving. Structuur bieden we ook door consequent vaste regels te hanteren zodat het kind weet waar het aan toe is. Op deze manier leert het kind ook bepaalde gedragsregels.

Informatieoverdracht

Als ouders hun kinderen komen halen wordt er altijd even gepraat over de toestand van het kind. De leidster bespreekt met de ouder hoe de dag gegaan is, wat het kind gegeten heeft en vertelt eventueel een leuke anekdote.

1.5.2 Het bevorderen van persoonlijke competentie

Elk kind doorloopt dezelfde fasen, maar niet elk kind doet dat in hetzelfde tempo. Wij willen de kinderen zo veel mogelijk stimuleren en begeleiden in hun persoonlijke ontwikkeling. We willen ze helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben. Dit gebeurt spelenderwijs, met aandacht voor de leeftijd en persoonlijkheid van het kind. Een kind met zelfvertrouwen is in staat om allerlei problemen adequaat aan te pakken.

Op de BSO krijgen de kinderen de mogelijkheid om te ontdekken. We bieden het kind een uitdagende omgeving waarin hun nieuwsgierigheid geprikkeld wordt en ze de mogelijkheid hebben om te ontdekken. Het spelmateriaal is daarop uitgezocht. Door middel van spel worden situaties en mogelijkheden nagebootst en geoefend. Ze leren problemen op te lossen. Door deze handvaten aan te bieden, begeleiden wij de kinderen in het ontwikkelen van hun persoonlijke competentie.

Ieder kind heeft verschillende interesses en mogelijkheden. Wij vinden het belangrijk om hierop in te spelen. Het kind krijgt de ruimte om eigen interesses te ontdekken en tot uiting te brengen. Belangrijk is dat het kind dit in eigen tempo doet. Wij werken vanuit de behoefte van het kind, en stimuleren op niveau en interesse. In grote lijnen kijken we naar hoe een kind is en wat een kind graag doet. Als een kind het leuk vindt om te tekenen, krijgt hij of zij daar de mogelijkheid voor. We vinden het belangrijk dat het kind zich op zijn eigen manier kan ontplooien volgens zijn eigen interesses en talenten. We vinden het ook belangrijk om veel te praten met de kinderen. Dit zal met elk kind anders zijn en de gesprekken zijn op verschillende niveaus. Kinderen begrijpen meer dan je denkt en ze leren veel van het luisteren naar anderen. We stimuleren de taalontwikkeling ook door boekjes te lezen, liedjes te zingen en spelletjes te doen. We schenken veel aandacht aan het ontplooien van de creatieve kant van het kind. Het is voor een kind een mogelijkheid zich te uiten, de fantasie te prikkelen en daagt uit tot het uitproberen van technieken. We bieden het kind hiervoor de materialen, maar stimuleren dat het kind zijn eigen creatie maakt. Elk kind heeft de behoefte dingen zelf te doen, van die behoeften maken wij op de BSO gebruik en we stimuleren die behoefte ook. Verder prikkelen we de kinderen door ze dingen zelf te laten proberen en zelf op te lossen en niet direct in te grijpen als de dingen niet helemaal gaan zoals ze moeten gaan. We gaan er van uit dat een kind moet kunnen leren van zijn eigen ervaringen en fouten. Als iets dan gelukt is, zal het kind dat ervaren als een overwinning en zich uitgedaagd voelen ook andere dingen zelf uit te proberen.

1.5.3 Het bevorderen van sociale competentie

Op de BSO leren de kinderen om respect te hebben voor elkaar, het omgaan met conflictsituaties, opkomen voor eigen belang en voor een ander. Vrienden worden, van elkaar leren, leren delen en het doorgeven van kennis aan andere kinderen. Wij willen kinderen ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden worden verworven. In de omgang met anderen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren op een respectvolle wijze met de ander om te gaan. Dit houdt in dat een kind leert delen en rekening leert houden met een ander. Dit leren de kinderen door middel van spel en vaste groepsmomenten, zoals samen eten. Zo wachten we bijvoorbeeld met eten tot iedereen

een boterham heeft. Kinderen pikken veel van elkaar op. Naast bijvoorbeeld taal leert het kind ook wat andere prettig vinden en wat niet. Wanneer nodig, corrigeert de leiding dit gedrag en geeft daar uitleg bij. De BSO biedt veel mogelijkheden aan het kind om conflicten te leren hanteren. Juist op de leeftijd dat het op de BSO zit, leert het om te delen en rekening te houden met anderen.

1.5.4 Het aanbieden van regels, normen en waarden

Het eigen maken van normen en waarden maakt onderdeel uit van de morele ontwikkeling. Binnen en buiten de groep doen zich situaties voor waarvan op dit gebied veel leermomenten zijn (bijvoorbeeld pijn en verdriet, een conflict of een maatschappelijke gebeurtenis). Door de reacties van de groepsleiding op dit soort situaties ervaart een kind wat wel en niet goed is. Het gedrag van de groepsleiding heeft hierbij dus een belangrijke voorbeeldfunctie.

De regels die toegepast worden op de BSO zijn een weerspiegeling van de regels (normen en waarden) die binnen deze maatschappij gelden. Als leiding zullen we dan ook handelen volgens onze eigen regels, omdat we een rolmodel voor de kinderen zijn.

De leidsters proberen zoveel mogelijk in te spelen op de wensen van het kind. Dit doen we door de kinderen buiten de vaste groepsmomenten de mogelijkheid te bieden om zelf te kiezen wat ze willen doen. Ook houdt het in dat we kinderen bijvoorbeeld niet dwingen om te eten of te drinken. We zullen het kind uiteraard stimuleren en uitleg geven. Maar als het kind absoluut niet wil, respecteren we deze keuze.

Kinderen worden aangesproken op hun gedrag. Er wordt hen uitgelegd wat er van hen verwacht wordt en waarom dat van hen verwacht wordt. Mocht een kind niet luisteren dan wordt hij/zij soms even apart gezet op de groep. We vinden het belangrijk dat een kind op zo'n moment niet afgewezen wordt, maar te horen krijgt dat het gedrag niet acceptabel is. Het is daarom ook belangrijk dat de leiding na het incident het weer 'bijlegt' met het kind. Zo leert het dat er fouten gemaakt mogen worden zonder dat je als persoon afgewezen wordt.

1.5.5 Respect voor en bejegening van elkaar

Wij stimuleren kinderen elkaar iets te leren, zoals het ene kind dat heel vaardig kan zijn met de computer, is het andere kind weer met knutselen of in iets anders erg goed. Bij kinderen wordt er tijdens gesprekken actief geprobeerd te voorkomen dat er vooroordelen ontstaan ten opzichte van kinderen met een andere huidskleur of religieuze achtergrond.

We streven ernaar dat iedereen zich geaccepteerd en gerespecteerd voelt. Verschillen tussen kinderen onderling, maar ook tussen pedagogisch medewerkers en ouders worden gezien als verrijking. Pedagogisch medewerkers hebben hierin een voorbeeldfunctie.

Hoofdstuk 2 Het kind in de BSO bij HappyKidzzz

2.1 Groepsgrootte en groepsofbouw van de BSO

Bij HappyKidzzz worden de kinderen die gebruik maken van de BSO opgevangen in het Sportcentrum Leek. Dit is een volledig ingerichte ruimte die bestaat uit 2 groepsruimtes. Er is een groep (de Smurfjes) voor kinderen van 4 tot en met 6 jaar en een groep (de Boefjes) voor kinderen van 7 tot 12 jaar. De ruimte van de smurfjes biedt opvang aan 20 kinderen. De boefjes beschikt over 24 kindplaatsen. De BSO-kinderen hebben een vaste stamgroep waarin zij hun dag/middag starten. Op woensdag en vrijdag worden de smurfjes en de boefjes gezamenlijk opgevangen.

De kinderen die gebruik maken van de voorschoolse opvang worden gebracht bij onze locatie in Tolbert. Vanuit daar worden de kinderen naar school gebracht. Het kan voorkomen dat de kinderen locatie-overstijgend worden opgevangen. Locatie-overstijgende opvang wordt alleen geboden wanneer de kinderen hier baat bij hebben. Hierbij valt te denken aan margedagen en rustige dagen in vakantieperiodes. In beide gevallen wordt hiervoor actief toestemming gevraagd van de ouders/verzorgers en wordt het LRK-nummer van beide locaties in het contract opgenomen.

De kleinschaligheid biedt een intieme, gezellige sfeer waar voldoende rust heerst om deze verschillende leeftijden op te vangen. De kinderen op deze locatie worden gestimuleerd deel te nemen aan verschillende sporten. Daarnaast hebben de kinderen de mogelijkheid om zich terug te trekken en er zijn voor de alle kinderen voldoende uitdagingen in spel en knutselmateriaal. De oudere kinderen en kinderen die hier interesse voor hebben worden gestimuleerd om mee te denken met alles wat met de buitenschoolse opvang te maken heeft.

Wij rekenen met de wettelijk vastgestelde beroepskracht-kindratio van www.1ratio.nl. In onderstaande tabellen wordt weergegeven hoeveel beroepskrachten er ingezet worden bij het aantal kinderen.

Leeftijd van de kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers	Aantal kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers	Aantal kinderen	Aantal pedagogisch medewerkers	Aantal kinderen
4 tot 7 jaar	1	10	2	20		
7 tot 13 jaar	1	12	2	24	3	30
4 tot 13 jaar	1	11	2	22		

2.2 Binnenruimte

De binnenruimte van HappyKidzzz Sport BSO is verdeeld in 2 aparte groepsruimtes. In de kleinste ruimte worden de kinderen van 4 tot en met 6 jaar opgevangen. Dit lokaal biedt ruimte aan 20 kinderen. In de ruimte staat een grote tafel centraal. Hieraan eten de kinderen maar is er ook voldoende ruimte om aan te knutselen of een spelletje te doen. De grotere ruimte verleent opvang aan de kinderen van 7 tot 12 jaar oud, en biedt ruimte aan 24 BSO kinderen. Ook in deze ruimte staan tafels opgesteld waaraan de kinderen kunnen eten en spelen. Deze ruimte bevat een trap naar boven die ingericht is als chill- en leeshoek. De ruimte is voorzien van banken en zachte kussen en uiteraard een assortiment aan boeken. Jassen en tassen worden opgehangen die in hal die grenst aan de groepsruimte en de toiletten bevinden zich in de hal. De kinderen komen het sportcentrum binnen via een zijdeur en lopen dan via de gang naar de ruimte van de BSO. Grenzend aan de groepsruimtes zitten de sportzalen waar dagelijks sportieve activiteiten aangeboden worden door onze pedagogisch medewerkers. De kinderen eten en drinken in de ruimte van de BSO.

Naast de vaste groepsruimtes heeft de BSO op alle dagen beschikking over de sportzalen, waar onder leiding van de pedagogisch medewerkers sportieve activiteiten zullen worden aangeboden.

2.3 Buitenruimte

HappyKidzzz Kinderopvang vindt het belangrijk dat de kinderen zoveel mogelijk buiten spelen, als het weer dit toelaat. Uiteraard beschikt de BSO ook over een uitdagende buitenruimte. De buitenruimte leent zich voor het aanbod van sportieve activiteiten, maar er is ook ruimte voor vrij spel.

2.4 Achterwachtregeling

Er zijn altijd minimaal twee medewerkers in het pand aanwezig bij een groepsgrootte > 11 kinderen. Deze fungeren ook als elkaanders achterwacht. Naast de medewerker van de BSO zijn er ook altijd medewerkers van het Sportcentrum aanwezig in het pand. Indien noodzakelijk wordt er gebruik gemaakt van een extern opgeleide medewerker ingeschakeld via een uitzendbureau. Dit is alleen in geval van nood. HappyKidzzz Kinderopvang is een kleinschalige opvang die werkt met een vast team van pedagogisch medewerkers.

2.5 Extra dagdelen

Als u incidenteel of structureel extra dagen of uren wilt afnemen is dit mogelijk zolang de groepsgrootte dit toelaat. Als na overleg met de medewerkers blijkt dat het mogelijk is een extra dag of uren af te nemen, dient u hiervoor een e-mail bevestiging te sturen.

2.6 Inzet stagiaires – andere volwassenen

HappyKidzzz Kinderopvang biedt leerlingen de mogelijkheid om zich te ontwikkelen tot professioneel pedagogisch medewerker. Dit zijn leerlingen die een MBO-PW diploma wensen te behalen en hiervoor een stage willen lopen op een kinderopvang. Een stagiaire is in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag en een stage overeenkomst. Er wordt bij aanmelding van een stagiaire een kennismakingsgesprek gevoerd met de pedagogisch medewerker. De stagiaire heeft een vaste stagebegeleider waarmee afspraken worden gemaakt over de begeleiding en het contact tussen de stagiaire en de begeleider. De stagebegeleider en stagiaire hebben in ieder geval iedere twee weken een overlegmoment over het verloop van de stage. De stagiaires doen mee aan vrijwel alle activiteiten die de pedagogisch medewerker ook doet. Aan de kinderen wordt uitgelegd waarom een stagiaire er is en wat er verwacht kan worden. De stagiaires zijn op de hoogte van de geldende regels en krijgen de nodige informatie over de kinderen, alle bijzonderheden worden doorgesproken. Stagiaires staan nooit alleen op de groep en worden altijd ingezet in combinatie met een pedagogisch medewerker.

Taken van een stagiaire (afhankelijk van het leerjaar van de stagiaire):

- Verzorgende taken op het gebied van voeding en hygiëne.
- Het aanleren en uitvoeren van de dagindeling
- Kinderen begeleiden in groepsverband en individueel
- Observeren
- Activiteiten voorbereiden, bespreken, uitvoeren en evalueren
- Overdracht aan ouders doen en (log)boekjes bijhouden
- Teamvergaderingen bijwonen

Af en toe maakt HappyKidzzz ook gebruik van een groepshulp. Dit is meestal om te ondersteunen in activiteiten. Ook de groepshulp is in het bezit van een geldige Verklaring omtrent het Gedrag. Groepshulpen staan nooit alleen op de groep en worden altijd ingezet in combinatie met een pedagogisch medewerker.

2.7 De groepsruimte

De ruimtes zijn veilig, kleurrijk en vooral praktisch. Veel lage kasten om speelgoed (en materiaal) makkelijk uit te halen en in op te bergen, tafels op hoogte om aan te eten, een spelletje aan te doen en te knutselen en een ruime chill-hoek om even uit te rusten of een boekje te lezen. Daarbij is om verschillende redenen gekozen voor het creëren van hoeken. Daarnaast worden er dagelijks sportieve activiteiten aangeboden in de sportzalen die grenzen aan de groepsruimtes. Er zijn aparte gedeeltes die:

- De mogelijkheid geven tot het aanbieden van verschillende (sportieve) activiteiten.
- Structuur en overzicht geven aan de ruimte, dit biedt rust duidelijkheid.
- Mogelijkheid tot verschillende vormen van sport en spel bieden, zowel actief als passief
- Gelegenheid geven aan het kind om zich terug te trekken van andere kinderen en pedagogisch medewerkers.

Deze indeling draagt bij aan de pedagogische visie; de kinderen staan centraal, we willen ze de mogelijkheid bieden zich te ontwikkelen én ontspannen.

Er wordt gewerkt met het huiskamermodel. We streven ernaar het kind op te vangen in een omgeving die zoveel mogelijk aansluit bij de thuissituatie. Pedagogisch medewerkers zullen bijvoorbeeld tijdens de opvang wel eens een huishoudelijke klus moeten doen. Als kinderen het leuk vinden mogen ze meehelpen bij dagelijkse zaken zoals afwassen. De kinderen worden na schooltijd ontvangen met drinken en koek of fruit. Kinderen hebben altijd een keuze in de invulling van de middag. Uiteraard proberen we alle kinderen ieder moment te motiveren om mee te doen aan de aangeboden activiteiten. Dit gaat met name om het aanbod van sportieve activiteiten die aangeboden worden in de sportzalen. Het aanbod van de activiteiten is toegespitst op de verschillende leeftijden en interesses van de kinderen. Zo zullen er gezamenlijke activiteiten plaatsvinden, maar kunnen we er ook voor kiezen om in kleinere groepen een (sport)activiteit aan te bieden. De kinderen van de BSO denken mee in het activiteitenaanbod zodat er voor ieder kind iets georganiseerd wordt wat hij/zij leuk vindt. We proberen ieder kind bij elke activiteit te motiveren en enthousiasmeren om deel te nemen. Naast het vaste aanbod aan (sportieve) activiteiten is er ruimte voor vrij spel. In de eigen groepsruimtes kan gekozen worden een spelletje doen met de pedagogisch medewerkers, knutselen of een boekje lezen op de bovenverdieping.

Uiteraard beschikt de BSO ook over een uitdagende buitenspeelruimte waar sportieve activiteiten aangeboden kunnen worden maar ook ruimte is voor vrij spel.

2.8 Het kind centraal - groepsgevoel en individueel belang

In onze opvang speelt het groepsproces een belangrijke rol. De kinderen worden begeleid in het leren van sociale en emotionele vaardigheden, zoals omgaan met andere kinderen en omgaan met conflicten. Wij leren de kinderen om speelgoed te delen, maar ook aandacht te delen. Er wordt gestreefd naar vertrouwen en acceptatie tussen de kinderen onderling, tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen. Kinderen moeten het gevoel hebben dat zij in de groep thuishoren, zij moeten zich er veilig voelen en een eigen plaats hebben. Alleen als een kind zich veilig voelt in de groep kan hij zich optimaal ontwikkelen. Er wordt veel aandacht besteed aan de eigenheid van een kind. Wanneer een kind druk wordt, omdat het te veel prikkels aangeboden krijgt, wordt hier rekening mee gehouden door het kind op een rustigere plek te laten spelen. Verlegen kinderen of kinderen die moeilijk contact leggen met andere kinderen worden hierin gestimuleerd door bijvoorbeeld samen een spelletje te doen. Voor een goede opvang is een vertrouwensrelatie met een kind essentieel. Al vanaf de eerste dag dat een kind de opvang bezoekt wordt hieraan gewerkt. Het kind krijgt alle tijd en ruimte om aan de nieuwe kinderen en pedagogisch medewerkers te wennen. Pedagogisch medewerkers begeleiden, maar laten het kind in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier de 'nieuwe' omgeving verkennen.

2.9 Het stimuleren van ontwikkeling en signalering van problemen

U kunt in dit pedagogisch beleid lezen op welke manier wij de opvang en de ontwikkeling van kinderen begeleiden en stimuleren. De motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd door het aanbieden van diverse doe-activiteiten, zoals knutselen en buitenspelen. Door met de computer, voor te lezen aan kinderen, spelletjes te spelen en door het maken van uitstapjes wordt de verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd. Vrij spel stimuleert de sociaal-emotionele ontwikkeling en vooral door samen met andere kinderen te spelen. Alle kinderen worden door de leidsters geobserveerd in de opvang. Het doel van dit observeren is te bepalen hoe een kind functioneert in de groep. Ook is het een hulpmiddel bij het signaleren van problemen. Pedagogisch medewerkers kunnen overeenkomsten en verschillen in de ontwikkeling van kinderen signaleren. Dit kan zowel positief als negatief zijn. Tijdens oudergesprekken worden de relevante observatieresultaten besproken.

Het kan voorkomen dat een kind zich niet goed ontwikkelt op de opvang. De ouders worden dan door de leidsters ingelicht. Ook als de ouders opmerken dat iets met het kind niet goed gaat kunnen zij dit met de leidster bespreken. Vervolgens wordt met ouders en pedagogisch medewerkers overlegd hoe het kind gesteund en gestimuleerd kan worden, eventueel met behulp van of verwijzing naar andere instanties.

Observeren

Het observeren van kinderen is niet alleen leuk en boeiend, maar het kijken naar kinderen en de groep geeft iedere dag stof ook tot praten met collega's en ouders. Om het praten en kijken gericht te doen, maken wij bij HappyKidzzz Kinderopvang gebruik van de observatiemethode "Werken aan Welbevinden".

Tijdens het observeren richten wij ons als pedagogisch medewerkers zowel op de individuele kinderen als op de groep. Met behulp van observatielijsten beschrijven wij het kind in zijn omgeving, het kind in relatie tot de volwassene en het kind in relatie tot andere kinderen in groepsverband. Op deze manier kan het welzijn en de ontwikkeling van ieder individueel kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd. Ook ouders worden uitgenodigd om een beeld te schetsen van hun kind en zijn/haar ervaringen in de groep. Dit doen wij door middel van het uitdelen van vragenlijsten aan ouders over het welbevinden van het kind in de opvang en er vinden één keer per jaar 10-minutengesprekken plaats met de ouders. Als kinderen 3 maanden bij ons op de groep zitten worden ze geobserveerd voor een WA (Welbevinden Algemeen). Hierna maken wij een afspraak met de ouders voor een 10-minutengesprek. De ouders wordt tijdens het gesprek uitgelegd waarom wij observeren en het formulier wordt uitgelegd. Daarna worden de punten besproken die uit de observatie naar voren zijn gekomen. Uiteraard is er ook ruimte voor ouders om te reageren.

Zorgkinderen

Als wij ons bij HappyKidzzz Sport BSO zorgen maken over een kind, zullen wij dat zo snel mogelijk met de ouders bespreken en overleggen hoe hier (met elkaar) mee om te gaan. Als de zorg blijft voortbestaan, kan er overlegd worden wat eventuele mogelijke vervolgstappen zijn, waarbij de procedure 'Signaleren in de opvang' gevolgd zal worden. Indien nodig kunnen wij externe hulp inroepen (bijvoorbeeld het Centrum voor Jeugd en Gezin). Ook dit gebeurt bij voorkeur in samenspraak met de ouders. In geval van ernstige zorg over een kind, welke niet gedeeld wordt door de ouders kunnen, na intern overleg vervolgstappen gezet worden en wordt dit meegedeeld aan de ouders. De zorg kan ook gemeld worden in de Verwijs Index Risicjongeren (VIR). Indien nodig, maken wij gebruik van de landelijke Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

2.10 Onderlinge relaties op de BSO

De opvang is een goede gelegenheid voor het verder ontwikkelen van de sociale vaardigheden van kinderen, ze zijn immers voortdurend bezig met anderen. Kinderen gaan onderling relaties aan met andere kinderen en met

pedagogisch medewerkers. Goede onderlinge relaties bevorderen de sfeer en hiermee ook het veiligheidsgevoel van de kinderen in de groep. In alle relaties komen conflicten voor, ook tussen kinderen in de opvang. Er zijn verschillende manieren waarop wij in de opvang omgaan met conflicten. Ons uitgangspunt is “respect hebben voor elkaar”. Dit geldt voor kinderen onderling, maar ook voor pedagogisch medewerkers en ouders onderling. We proberen de kinderen altijd het positieve van een situatie in te laten zien. Door kinderen hierop te wijzen ontdekken ze misschien de reden waardoor het conflict ontstond. Indien mogelijk streven we ernaar kinderen te begeleiden bij het zelf oplossen van een conflict. Toch zal een pedagogisch medewerker wel eens in moeten grijpen. Om de vertrouwensrelatie met het kind niet aan te tasten en te voorkomen dat het kind zich onveilig gaat voelen vinden we het belangrijk goed uit te spreken waar het om draait. Niet het kind, maar zijn gedrag wordt afgekeurd. Wij hebben altijd respect voor het kind en zijn eigenheid.

2.11 Ongewenst gedrag - Plagen, pesten of slaan

Wij bespreken ongewenst gedrag, zoals slaan, pesten en plagen. Wij grijpen in als er een kind door een ander wordt geplaagd door met de plager te praten, of bij herhaling van dit gedrag hem een paar minuten apart te zetten in de groep en daarna na afloop kort te begeleiden en te observeren. Wij laten kinderen zien dat andere kinderen door plagen verdrietig kunnen worden en reiken hen voorbeelden aan hoe zij dit weer kunnen goedmaken. Hierdoor leren kinderen ook rekening te houden met anderen. Anderzijds proberen wij de kinderen die geplaagd worden te leren weerbaarder te worden. Dit doen wij door hen eerst te laten proberen een conflict zelf op te lossen. Lukt dit niet dan helpen wij hen om door middel van een gesprekje voorbeelden aan te reiken hoe zij zichzelf weerbaarder kunnen maken.

2.12 Spelen - veilig, stimulerend

Een kind ontwikkelt zich spelenderwijs. De tijd die een kind op de BSO doorbrengt draait voor het grootste gedeelte om spelen. Een kind ontwikkelt zich tijdens het spelen, individueel en samen met anderen. De leidsters hebben constante aandacht voor het spelmateriaal. Het moet voldoen aan praktische eisen: er moet genoeg van zijn, het is veilig en makkelijk op te ruimen. Maar daarnaast is het ook belangrijk dat het speelgoed de mogelijkheid biedt tot stimulering van de ontwikkeling.

HappyKidzzz Sport BSO beschikt over: motorisch spelmateriaal (knutselmateriaal, constructie speelgoed), verstandelijk spelmateriaal (boeken, bord/kaart spelletjes), sociaal-emotioneel spelmateriaal (spelletjes, lego). Dagelijks worden er sportieve activiteiten aangeboden om kinderen samen te laten sporten en de persoonlijke sociale interactie te vergroten.

Meestal is het spelmateriaal zo neergezet dat kinderen het zelf kunnen pakken. Wanneer een kind met speelgoed gespeeld heeft, ruimt zij/hij het zelf op (eventueel samen met andere kinderen en de pedagogisch medewerkers).

2.13 Regels

Kinderen zijn voortdurend op zoek naar grenzen. Ze verkennen ze door ertegen in opstand te komen. Het hoort bij hun ontwikkeling. Wanneer kinderen weten waar de grenzen liggen weten ze waar ze aan toe zijn, en kunnen ze zich bezighouden met andere, leukere zaken zoals spelen. Wanneer de grenzen onduidelijk zijn, hebben de kinderen geen kader waaraan ze steun kunnen ontleen. Het blijft een uitdaging om te kijken hoe ver ze kunnen gaan. In principe wordt geprobeerd de kinderen vrij te laten in hun spel met zichzelf, anderen en de omgeving. Maar toch hebben ze bepaalde regels nodig, vanuit hygiënisch, veiligheid- en pedagogisch oogpunt. De hele maatschappij is immers gebaseerd op regels, afgeleid van algemeen geldende normen en waarden. Ook in de opvang heersen normen en waarden; we gaan netjes met elkaar om, respecteren en accepteren elkaar, houden rekening met elkaar en gaan zorgvuldig om met andermans eigendommen. Huisregels geven vorm aan deze normen en waarden. Ze maken de

grenzen voor iedereen duidelijk. Door deze huisregels samen op te stellen met de kinderen en de pedagogisch medewerkers weten zij waar ze voor staan.

2.14 Seksualiteit

Oudere kinderen worden zich bewust van het eigen lichaam. Pedagogisch medewerkers hebben een open houding naar kinderen die hiermee bezig zijn en beantwoorden vragen. Indien noodzakelijk dan wordt dit met de ouders besproken.

2.15 Veiligheid en hygiëne -- Een gezonde leefomgeving

HappyKidzzz Sport BSO besteed veel aandacht aan hygiëne en veiligheid. Voor een gezonde omgeving voor de kinderen wordt de groep iedere dag goed gelucht en schoongemaakt. Ook het spelmateriaal wordt regelmatig gecontroleerd en schoongemaakt door de leidsters volgens een schoonmaakrooster. Hierdoor bereiken we dat ziektekiemen minder de kans krijgen om zich te vermenigvuldigen en dat de kinderen in een schone frisse omgeving verblijven. Kinderen en leidsters wassen hun handen na het buitenspelen en het toiletbezoek. Kinderen leren wij hun elleboog voor hun mond te houden als zij hoesten. Voor optimale veiligheid zijn deuren en kasten en stopcontacten beveiligd. HappyKidzzz Sport BSO voert éénmaal per jaar een Veiligheid- en Gezondheid Risico inventarisatie uit. Deze wordt opgestuurd naar de GGD, met de bijbehorende actieplannen. Zo kunnen wij op een eenvoudige manier inventariseren of er 'gevaren' zijn in de opvang waar wij aandacht aan moeten besteden. Deze risico-inventarisatie wordt samen ingevuld met de pedagogisch medewerkers, zodat zij ook op gevaren kunnen blijven letten. De opvang wordt gecontroleerd door de GGD in opdracht van de gemeente.

2.16 Intake

Voordat een kind geplaatst wordt, wordt er een intakegesprek gehouden met de ouder(s) van het kind. Deze wordt gehouden door één van onze vaste leidsters. Het doel van het intakegesprek is om het kind en de ouders te leren kennen en dat de ouder ons leert kennen. Tijdens dit gesprek wordt er algemene informatie besproken en tegelijkertijd wordt er ook informatie over de groep aan de ouder(s) verstrekt. Hierbij wordt een intakeformulier ingevuld, dat later in een map terecht komt zodat iedere leidster de bijzonderheden van het kind kan vinden.

2.17 Wennen

Wanneer er een nieuw kind bij HappyKidzzz Sport BSO komt, mag het kind komen wennen. Het doel van het wennen is dat het kind en de ouder went aan de groep, de omgeving en de leidster. Ook kan de leidster het kind alvast leren kennen. Tijdens het plaatsingsgesprek maken we afspraken over een eventueel wenmoment. Met de ouders plannen wij een wenmoment vlak voor de startdatum op de dag waarop het kind zal gaan komen. Wanneer een kind overgaat naar een andere groep op de BSO, zal het kind hier ook mogen wennen. Dit wordt in overleg gedaan met de nieuwe mentor van de BSO en de ouder(s)/verzorger(s).

2.18 Mentorschap

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen, dit wordt besproken in het intakegesprek. Hierin wordt duidelijk wie de mentor van het kind is en welke doel het mentorschap heeft. Deze mentor zorgt voor het contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouder en de gegevens naar de basisschool. Er vinden jaarlijks mentorgesprekken met de ouders plaats.

2.19 Beschrijving van het afwijken van de BKR

Door de aanwezigheid van minimaal twee vaste leidsters op de groep voldoet HappyKidzzz Sport BSO aan de BKR-kwaliteitseisen (volgens de wet IKK). De inzet van het aantal beroepskrachten is afhankelijk van de groepsgrootte die per dag en week varieert en gedeelde kindplaatsen per dag. Dit heeft als reden dat wij werken met wisselende en

flexibele urenafname. Met betrekking tot de 3-uurs regeling in vakanties waar de kinderen ten minste 10 uren per dag worden opgevangen. is het mogelijk dat HappyKidzzz afwijkt van de BKR. Deze momenten zijn gepland op: tussen 7:30u-8:00u, 12:30u-14:00u, 17:00u-18:00u). De opvang is geopend van 7:30u – 18.00u. Op de overige tijden tussen 8:00-12:30 en tussen 14.00-17:00 uur wordt niet afgeweken op de BKR en derhalve wordt voldaan aan de BKR.

Hoofdstuk 3 Activiteiten

3.1 Individuele activiteiten

De ontwikkeling wordt spelenderwijs gestimuleerd door individuele aandacht. Dit bevordert de relatie tussen pedagogisch medewerker en kind. Op de BSO is een ruim aanbod van sport en spel. Daarnaast kan er gekozen worden om te plakken, verven of te kleuren. Oudere kinderen lezen een boekje of willen gezellig even kletsen. Huiswerkbegeleiding behoort tot de mogelijkheden binnen de BSO. Elk kind mag met de medewerker aan tafel of op de grond een spelletje spelen. Ieder kind moet het gevoel krijgen dat het gewaardeerd wordt en dat het er mag zijn. Voor HappyKidzzz staat voorop dat de buitenschoolse opvang er is voor de kinderen, en dat die kinderen na hun schooldag vooral behoefte hebben aan ontspanning. De manier waarop kinderen van verschillende leeftijden, met verschillende interesses en persoonlijkheden zich het liefst ontspannen kan echter enorm uiteenlopen. De ruimte en inrichting geeft voor al deze vormen van ontspanning gelegenheid. Jonge kinderen zijn gebaat bij rust en huiselijkheid, de oudere kinderen moeten juist gelegenheid krijgen hun zelfstandigheid te ontwikkelen.

3.2 Gezamenlijke activiteiten

Gedurende de opvang zijn er vaste momenten waarop iets met de hele groep gedaan wordt zoals sporten of een tafelmoment om te eten of iets knutselen. Tijdens deze gezamenlijke momenten wordt er een sfeer van saamhorigheid gecreëerd. Buiten dat de activiteiten groepsgericht zijn bieden de activiteiten kinderen de gelegenheid om hun creativiteit en mogelijkheden te ontdekken. Gezamenlijke activiteiten bieden een aantal voordelen: kinderen ervaren dat het leuk is om samen iets te doen. Het kan de sfeer in de groep bevorderen. Wanneer er activiteiten aangeboden worden kunnen kinderen zich bezighouden met activiteiten waar zij uit zichzelf niet opkomen of normaal de gelegenheid niet toe hebben. Sommige activiteiten zijn leuker wanneer ze met een hele groep gedaan worden. Er wordt af en toe zelf brood of koekjes gebakken. Met verschillende groepjes kinderen worden er gezelschapspelletjes gespeeld. Regelmatig staat er in de vakantieperiode een kook of sportmiddag voor hen op het programma. De gezamenlijke activiteiten bieden pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om verschillende kinderen in een gelijke situatie te observeren. Gezamenlijk iets doen nodigt uit tot meedoen en nadoen. Een belangrijke taak van pedagogisch medewerkers is om kinderen te motiveren om aan activiteiten mee te doen.

3.3 Vrij spel

Vrij spel draagt bij aan het inzichtelijk en begrijpelijk maken van de werkelijkheid om de kinderen heen. Het biedt de mogelijkheid om gebeurtenissen te verwerken en de fantasie van de kinderen de vrije loop te laten. Op deze manier stimuleert het de emotionele ontwikkeling van een kind. Vrij spel geeft kinderen ook de gelegenheid om sociale contacten te leggen en te onderhouden. Daarnaast is vrij spel een goede manier voor kinderen om zich motorisch te ontwikkelen. Door te knutselen wordt de fijne motoriek gestimuleerd. Buitenspelen draagt bij aan de ontwikkeling van de grove motoriek. De opvang beschikt daarom over voldoende materiaal. De pedagogisch medewerkers nemen de kinderen regelmatig mee naar buiten. Kinderen die na schooltijd naar de BSO komen, hebben een intensieve dag vol inspanning en concentratie achter de rug. Op school worden prestaties verwacht van het kind. Daarom ligt de nadruk bij de BSO op ontspanning. Vrij (buiten)spel is een manier voor een kind om zich uit te leven.

3.4 Thema activiteiten

Op de BSO wordt ook gewerkt met thema's. Er worden activiteiten met de kinderen gedaan rondom één thema en soms worden er gepaste uitstapjes ondernomen. Bij het verzinnen van deze themaweken en activiteiten wordt rekening gehouden met de interesses van de kinderen, maar ook met het seizoen, trends en de actualiteit. Een voordeel van het werken met themaweken is de samenhang die dit biedt tussen verschillende activiteiten. Het biedt structuur en herkenning aan de kinderen. Het langere tijd met één onderwerp bezig zijn brengt rust in de groep en

voor het kind. Het educatieve karakter van de thema-activiteiten draagt bij aan de verstandelijke ontwikkeling van het kind. Van belang tijdens het uitvoeren van de activiteiten is dat kinderen gestimuleerd worden om dingen zelf te doen om zo hun mogelijkheden te ontdekken. Kinderen moeten de gelegenheid krijgen om gebruik te maken van hun fantasie.

3.4.1 Uitstapjes

Uitstapjes worden voor de gezelligheid en de ontspanning gemaakt maar dragen ook bij aan de verstandelijke en sociale ontwikkeling van een kind: ze komen in aanraking met nieuwe situaties. Een bezoek aan een kaasboerderij, bibliotheek of kinderboerderij of speeltuin bijvoorbeeld. Pedagogisch medewerkers begeleiden de uitstapjes en worden in het vervoer soms bijgestaan door behulpzame vrijwilligers of ouders.

3.5 Kinderinspraak

In het begin van dit hoofdstuk is het al even genoemd: kinderinspraak. Kinderinspraak staat voor het serieus nemen van de mening en wensen van kinderen. Door gebruik te maken van kinderinspraak wordt het mogelijk beter in te spelen op de belevingswereld van kinderen en draagt het bij aan de ontwikkeling van kinderen. Ze leren voor zichzelf op te komen, ervaren dat hun mening ertoe doet. Maar ze leren ook dat niet alles kan en vanzelf gebeurt. Kinderen van elke leeftijd hebben inspraak: de jonge kinderen middels hun spel en verhalen, de oudere kinderen door kringgesprekken en discussies.

3.6 Het leeftijd beleid

De meeste jongere kinderen hebben behoefte aan structuur en rust, een plek waar ze rustig kunnen bijkomen van de inspanning op school. Oudere kinderen hebben hele andere vaardigheden, behoeften en belangstelling dan jongere kinderen. We vinden het van belang dat alle kinderen kennis kunnen maken met zoveel mogelijk verschillende (knutsel)materialen, omdat dit hun fantasie en creatieve mogelijkheden stimuleert. Er wordt een beroep gedaan op de eigen fantasie, op een eigen manier van omgaan van denken in het omgaan met de materialen. Vanaf ongeveer 8 jaar vragen kinderen om een andere benadering. De 8+er krijgt extra vrijheid als hij die vraagt, maar de leidster herkent ook dat hij behoefte heeft aan een gezellig gesprek of een extra knuffel. Pedagogisch medewerkers gaan de verantwoordelijkheid steeds meer met deze leeftijdsgroep delen, met name rond het aanbieden van activiteiten en ze krijgen inspraak bij bepaalde regels.

Hoofdstuk 4 Pedagogisch klimaat en houding van de medewerkers

Bij HappyKidzzz Sport BSO worden 4 tot 12 jaar in verticale groepen, opgesplitst in een groep kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 6 jaar oud en een groep voor kinderen vanaf 7 jaar. Dit houdt in dat kinderen van die verschillende leeftijden bij elkaar in een groep zitten. De Wet Kinderopvang beschrijft hoeveel kinderen een leidster maximaal alleen mag verzorgen en begeleiden. Bij HappyKidzzz Sport BSO werken wij volgens deze wet.

Het aantal groepsleidsters bij een gemengde groep wordt bepaald volgens de Rekentool Kinderopvang <http://1ratio.nl/> Deze site is in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) ontwikkeld. Een basis voor de rekenregels zijn afspraken tussen de Brancheorganisatie Kinderopvang en BOinK. Gemeenten en de GGD gebruiken de rekentool in de toetsing en de handhaving per 1 januari 2013. Vanuit die rol is GGD Nederland betrokken. Wij zorgen ervoor dat wanneer een leidster alleen met een toegestaan aantal kinderen werkt, dat er toch een extra volwassene aanwezig is in het pand voor een paar extra handen en ogen. Dit is een medewerker van het Sportcentrum maar ook dit kan een stagiair(e) of een vrijwilliger zijn. Als we deze niet tot onze beschikking hebben, dan wordt een gediplomeerde achterwacht gevraagd om op drukke momenten te assisteren

4.1 Kwaliteiten en houding van de medewerkers

De pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn bij HappyKidzzz Kinderopvang voldoen aan een aantal voorwaarden om een goed pedagogisch klimaat te kunnen creëren. In dit hoofdstuk wordt besproken aan welke voorwaarden een pedagogisch medewerker bij HappyKidzzz Kinderopvang voldoet. Dit is de basis waarmee binnen HappyKidzzz Sport BSO gewerkt wordt. Voor de eigenheid van de pedagogisch medewerkers wordt echter wel enige ruimte gelaten. De pedagogisch medewerker hanteert de regels, normen waarden van de instelling, maar de beroepshouding zal ook deels gebaseerd zijn op haar eigen waarden en normen.

In hoofdstuk 7 staat de gang van de dagelijkse opvang beschreven. De dagelijkse gang van zaken bij de opvang ligt dus redelijk vast. Dit zorgt voor stabiliteit en rust. Zo nodig wordt het dagritme geëvalueerd en eventueel indien nodig aangepast. Regelmatig wordt met elkaar over de wijze van pedagogisch handelen te gereflecteerd. In het groepsoverleg wordt de pedagogische handelwijze kritisch bekeken en zo nodig bijgesteld. Er wordt aandacht besteed aan de relatie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen en tussen kinderen onderling. Hiermee wordt geprobeerd een klimaat te scheppen waarin de kinderen zich thuis voelen. De relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind is gebaseerd op wederzijds respect. Er is oog voor de eigenheid van elk kind. Daarom vinden wij onderstaande punten belangrijke kwaliteiten van een pedagogisch medewerker:

Fysieke aandacht kunnen geven

Even een aai over de bol of een knuffel. Deze vorm van aandacht kan een belangrijke bijdrage leveren aan het creëren van een huiselijke sfeer. Het geeft kinderen een gevoel van geborgenheid, veiligheid en vertrouwen in de pedagogisch medewerkers.

Aandachtspunten zijn:

- Er dient rekening gehouden te worden met de behoeften en leeftijd van een kind.
- Alle kinderen hebben recht op fysieke aandacht.
- Er zijn kinderen die niet uit zichzelf durven te komen maar wel de behoefte hebben aan dergelijke aandacht

Helpen en stimuleren

Hoewel de pedagogisch medewerkers kinderen graag als zelfstandige personen behandelen is het soms nodig ze te helpen. Daarnaast hebben kinderen op weg naar die zelfstandigheid vanzelfsprekend begeleiding en stimulering nodig.

Zelf dingen doen en ontdekken heeft echter de prioriteit, omdat kinderen hier meer van leren dan van een iemand die bijvoorbeeld tekeningen voor hen inkleurt. Kinderen worden hierin gestimuleerd door het geven van complimentjes.

Luisteren

In de opvang gaat het om het opbouwen van een goede relatie tussen kinderen en pedagogisch medewerkers. Vertrouwen staat hierin centraal. Vertrouwen bereik je door te communiceren met het kind en te laten merken dat je aandacht en tijd voor hem hebt. Door te luisteren naar kinderen kunnen zij vertellen wat hen bezighoudt. Doordat kinderen deze dingen vertellen worden pedagogisch medewerkers betrokken bij het leven van de kinderen. Vandaar dat hier met respect mee omgegaan moet worden. In principe is het van belang dat de informatie doorgegeven wordt aan de ouders. Hierbij wordt wel in acht genomen dat er zorgvuldig en met respect omgegaan moet worden met deze informatie. Met betrekking tot luisteren letten pedagogisch medewerkers op de volgende aspecten:

- Alle kinderen krijgen de gelegenheid om te vertellen en hebben het gevoel dat er naar hen geluisterd wordt.
- Bij de opvang leren kinderen te luisteren naar elkaar en worden kinderen er bewust van gemaakt dat wat een ander kind te vertellen heeft ook belangrijk is.
- Het kan gebeuren dat de pedagogisch medewerker even niet de gelegenheid heeft om te luisteren. In dit geval laat ze merken dat ze het kind gehoord heeft en geeft daarbij aan dat ze straks even naar het kind komt luisteren.

Praten

Luisteren en praten hangen heel nauw met elkaar samen. Door met een kind te praten over een gebeurtenis laat je een kind ook merken dat je naar hem luistert. Voor de ontwikkeling en verwerking van dagelijkse gebeurtenissen is praten van belang. Door met een kind te praten stimuleer je de taalontwikkeling. Dit heeft weer tot gevolg dat een kind de gebeurtenissen van de dag beter onder woorden kan brengen. Tot slot is het van belang dat praten gebruikt wordt bij het uitleggen van regels en het hanteren van conflicten. Door aan kinderen uit te leggen waarom bepaalde regels gesteld zijn leren ze deze regels beter begrijpen en zullen ze zich er eerder aan houden. Bij het oplossen van conflicten is het van belang dat kinderen leren om deze op te lossen door te praten en niet door te vechten.

Hanteren van negatief gedrag

Pedagogisch medewerkers van HappyKidzzz Sport BSO kijken op een positieve manier naar het kind en proberen dit gedrag zoveel mogelijk te belonen. Hiermee hopen zij kinderen te stimuleren tot positief gedrag. Wanneer zich een situatie voordoet waarin een kind negatief gedrag toont, wordt duidelijk gemaakt dat niet het kind, maar zijn gedrag wordt afgekeurd. Dat bereikt een pedagogisch medewerker door uit te spreken wat ze niet goed vindt aan het gedrag van het kind en waarom niet, en door uit te spreken wat het kind wel mag en kan. Wanneer een kind na herhaaldelijke waarschuwingen zich negatief blijft gedragen zal de pedagogisch medewerker over gaan tot het geven van straf. Het is belangrijk dat een kind weet waarom hij straf krijgt. Dit wordt dan ook uitgelegd. Kinderen laten ook wel eens negatief gedrag zien om aandacht te vragen. Voor pedagogisch medewerkers is het dan van belang dat ze proberen in te schatten waar dat aandacht vragen vandaan komt om hier het beste op te reageren. Respect en bejegening zijn ook hier sleutelwoorden. Het is een basishouding van pedagogisch medewerkers die zij op de kinderen over dienen te brengen. Contacten met ouders zijn van belang om de opvang, opvoeding en verzorging van uw kind thuis en op de kinderopvang zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Kinderen kunnen in veel situaties wel omgaan met verschillende regels maar voor een kind biedt het meer structuur en duidelijkheid wanneer dit zoveel mogelijk op elkaar afgestemd is. Wanneer bepaalde regels erg van elkaar verschillen kan dit problemen voor het kind opleveren, thuis of in de opvang. Wanneer ouders en pedagogisch medewerkers met elkaar communiceren kan dit problemen voorkomen.

4.2 Pedagogisch coach/beleidsmedewerker

Vanaf 1 januari 2019 is coaching op de werkvloer verplicht. Binnen HappyKidzzz Kinderopvang is één pedagogisch coach werkzaam welke de pedagogisch medewerker zowel individueel als in groepsverband coacht. Deze pedagogisch coach neemt ook de taak van beleidsmedewerker op zich. Onze pedagogisch coach richt zich op het verbeteren van de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. De coach begeleidt, coacht en stimuleert het ontwikkelproces van de medewerker op pedagogisch gebied. Als pedagogisch beleidsmedewerker wordt er gericht op het actualiseren, (door)ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen HappyKidzzz Kinderopvang. De beleidsmedewerker bewaakt en borgt de invoering van het pedagogisch beleid en vertaalt deze naar de praktijk door activiteiten, methoden en instrumenten te ontwikkelen. De pedagogisch beleidsmedewerker heeft zelf de ruimte om het beleid naar eigen inzicht in te vullen. De uren van een pedagogisch coach/beleidsmedewerker zijn gebaseerd op het aantal welke de pedagogisch medewerkers werken binnen HappyKidzzz Kinderopvang. Hierbij is de volgende rekensom van toepassing: (50 uur x het aantal kindercentra) + (10 uur x aantal fte pedagogisch medewerkers) + (minimaal 10 uur per jaar per VE geïndiceerd kind voor de pedagogisch beleidsmedewerker VE).

Voor Happykidzzz Kinderopvang geldt de volgende rekensom op dit moment: 50 uur x 2 kindercentra (BSO en KDV/POV) + 10 uur x 3,2 fte pedagogisch medewerkers) + 10 uur VE = 142 uren. Voor de taken vanuit de pedagogisch coach komt dat neer op 0,5 uur per week en voor de beleidstaken komt dat neer op 2,25 uur per week.

Hoofdstuk 5 Informatie-uitwisseling met ouders

Een eerste, belangrijk moment van informatie-uitwisseling vindt plaats wanneer de ouders het intakegesprek met de pedagogisch medewerker hebben. In dit gesprek wordt relevante informatie over het kind aan de hand van een vragenlijst aan elkaar uitgewisseld. Vervolgens zullen ouders informatie met de pedagogisch medewerker delen wanneer zij hun kind brengen of halen. De oudercontacten die nu beschreven zijn, zijn de directe contacten tussen ouders en pedagogisch medewerker, er zijn echter ook andere middelen. Zo komt er bijvoorbeeld elk kwartaal een nieuwsbrief uit met leuke en interessante informatie voor ouders. Wanneer er op korte termijn zaken veranderen of georganiseerd worden, worden ouders hier door middel van een mail op de hoogte gebracht. Ook kan het voorkomen dat de oudercommissie (zie paragraaf 5.2) ouders een enquête vraagt in te vullen met betrekking tot hun ervaringen met de opvang. De opvang kan zich dan weer verder ontwikkelen met behulp van de verbeterpunten die de ouders aangegeven hebben.

5.1 Oudergesprekken

Het kan voorkomen dat de pedagogisch medewerker zich zorgen maakt over de ontwikkeling of gedrag van een kind. In dit geval bespreken we onze zorgen zo snel mogelijk met ouders. Periodiek worden aan de hand van observaties, die uitgevoerd worden op diverse leeftijden van het kind, oudergesprekken gehouden. Dit initiatief gaat van de pedagogisch medewerker uit en heeft als doel de stand van zaken m.b.t. de ontwikkeling van het kind te bespreken. Verder is het een aanleiding om eens dieper in te gaan op specifieke vragen. Er bestaat ook de mogelijkheid om een afspraak te maken buiten het geplande oudergesprek. Soms gebeurt dit op verzoek van de ouders zelf, maar ook de pedagogisch medewerker kan het voorstellen.

5.2 Oudercommissie

HappyKidzzz Kinderopvang heeft per oktober 2015 een oudercommissie samengesteld bestaande uit minimaal 3 en maximaal 7 ouders.

Medezeggenschap van ouders vindt, in aanvulling op wat de wet eist, zoveel mogelijk plaats via landelijk overeengekomen afspraken tussen HappyKidzzz Kinderopvang en de oudercommissie. Aan de ouders in de oudercommissie is het voorbeeldreglement voor oudercommissies uitgereikt. Hierin staan de rechten van ouders en de verplichtingen van de kinderopvang. Dit reglement wordt actief uitgedragen naar de leiding van HappyKidzzz Kinderopvang en naar de ouders van de oudercommissie.

De ouders in de oudercommissie behartigen de belangen van alle ouders. Enkele keren per jaar vergadert de oudercommissie, deze vergadering zal openbaar zijn. Bij deze vergaderingen zou een ons uitgenodigd kunnen worden door de oudercommissie om een deel van de oudercommissievergadering bij te wonen zodat wij vragen kunnen beantwoorden of informatie kunnen verstrekken. Het is belangrijk voor HappyKidzzz Kinderopvang om te weten wat er leeft bij ouders en hun kinderen die HappyKidzzz Sport BSO bezoeken. Wat vinden ouders belangrijk? Wat zou er veranderd of verbeterd kunnen worden? Tevens zien wij het als een plicht om ouders van de oudercommissie als eerste op de hoogte te stellen van nieuwe ontwikkelingen. De oudercommissie heeft ook een adviesrecht en informatierecht ten aanzien van organisatorische, inhoudelijke en pedagogische aspecten. Op deze manier kan HappyKidzzz Kinderopvang samen met de ouders werken om de opvang van hun kind helemaal super te maken.

5.3 Klachtenregeling

HappyKidzzz Kinderopvang doet dagelijks hun uiterste best om kinderen naar volledige tevredenheid op te vangen. Mocht er onverhoopt toch iets voorvallen waar ouders en kind geen goed gevoel bij hebben dan horen wij dit graag. Wij staan open voor vragen en suggesties van ouders en zullen altijd proberen deze zo goed mogelijk te behandelen of toe te passen. HappyKidzzz Kinderopvang hanteert een interne en externe klachtenregeling.

Interne klachtenregeling

HappyKidzzz Kinderopvang heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de locatiemanager. Zij is te bereiken per email: happykidzzz@outlook.com. Een formele klacht moet schriftelijk worden ingediend.

Mocht de interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag. [www.klachtenloket – kinderopvang.nl](http://www.klachtenloket-kinderopvang.nl) of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl. In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie. Het reglement van de Geschillencommissie vindt u hier:

1. Definities

Organisatie:	HappyKidzzz Kinderopvang, HappyKidzzzSport BSO
Medewerker:	De medewerker, werkzaam bij HappyKidzzz Kinderopvang
Klachtenfunctionaris:	De medewerker waar de klachten binnenkomen, die de procedure bewaakt en klachten afhandelt uit hoofde van de directeur, hier verder genoemd klachtenfunctionaris.
Locatiemanager:	Diegene die leiding geeft aan de locatie waar het kind is geplaatst
Ouder:	Een natuurlijk persoon die gebruik maakt, gebruik wenst te maken of gebruik heeft gemaakt van de diensten van de kinderopvangorganisatie, voor de opvang van zijn - of haar kinderen.
Klager:	De ouder die een klacht indient
Klacht:	Schriftelijke uiting van ongenoegen.
Klachtenloket Kinderopvang:	Instituut voor informatie, bemiddeling, advies en mediation.
Geschillencommissie:	Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, voor bindende geschillenafhandeling.
Schriftelijk:	Onder schriftelijk wordt ook 'elektronisch' verstaan, tenzij de wet zich daar tegen verzet.

2. Voortraject klacht

Als een ouder een klacht heeft gaat de organisatie er van uit dat deze zo spoedig mogelijk met de betrokkene besproken wordt. Het aanspreekpunt is daarmee in beginsel de medewerker op de groep. Mocht dit niet leiden tot een oplossing, dan kan de klacht worden besproken met de locatiemanager. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een klacht ingediend worden.

3. Indienen klacht

- 3.1 Een klacht dient schriftelijk te worden ingediend. De klacht dient binnen een redelijke termijn na ontstaan van de klacht ingediend te zijn, waarbij 2 maanden als redelijk wordt gezien. De klacht wordt voorzien van dagtekening, naam en adres van de klager, eventueel de naam van de medewerker op wie de klacht betrekking heeft, de locatie en de groep plus een omschrijving van de klacht.
- 3.2 Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. Deze klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten.

4. Behandeling klacht

- 4.1 De klachtenfunctionaris draagt zorg voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht.
- 4.2 De klachtenfunctionaris bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht aan de ouder.
- 4.3 De klachtenfunctionaris houdt de klager op de hoogte van de voortgang van de behandeling van de klacht.
- 4.4 Afhankelijk van de aard en inhoud van de klacht wordt een onderzoek ingesteld.
- 4.5 Indien de klacht gedragingen van een medewerker betreft, wordt deze medewerker in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk te reageren.
- 4.6 De klachtenfunctionaris bewaakt de procedure en termijn van afhandeling. De klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, tenzij er omstandigheden zijn die dit belemmeren. In dat geval brengt de klachtenfunctionaris de klager hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van 6 weken afgehandeld.
- 4.7 De klager ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd.

Externe klachtafhandeling

1. Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot het Klachtenloket Kinderopvang of de Geschillencommissie.
2. De ouder kan zich rechtstreeks wenden tot de Geschillencommissie indien van de ouder redelijkerwijs niet kan worden verlangd dat hij onder de gegeven omstandigheden een klacht bij de houder indient.
3. Ook als de klacht niet binnen zes weken tot afhandeling heeft geleid, kan de klacht worden voorgelegd aan de Geschillencommissie.
4. De klacht dient binnen 12 maanden, na het indienen van de klacht bij *organisatie*, aanhangig gemaakt te zijn bij de Geschillencommissie.

Bij **interne klachtenregeling**, in het geval ouders klachten hebben over de geboden diensten, is het van belang dat deze klachten zorgvuldig worden behandeld. In de meeste gevallen kunnen klachten met en door de direct betrokkene(n) worden opgelost. Voor situaties waarin dit niet mogelijk blijkt, is een vastgelegde regeling nodig. Naast de waarde van de regeling voor degene met de klacht, heeft een klachtenregeling ook waarde voor het kindercentrum. Klachten geven informatie over (mogelijk) zwakke plekken in de opvang. Een klacht kan gezien worden als een kans. Door een klacht serieus te nemen en er serieus naar te kijken, kunnen wij als kinderopvang hierop reageren om de kwaliteit te verbeteren. HappyKidzzz Kinderopvang is een lerende organisatie die open staat voor suggesties en/of klachten van onder andere ouders.

Voor **externe klachtenregeling** is HappyKidzzz Kinderopvang aangesloten bij de Stichting Klachtencommissie Kinderopvang (SKK). Dit is een stichting die kan worden ingeschakeld door ouders van kinderdagverblijven,

peuterspeelzalen etc. als zij een klacht hebben. Vaak worden klachten intern opgelost, maar er kunnen zich situaties voordoen waarbij ouders vinden dat de klacht niet voldoende of niet correct is afgehandeld door HappyKidzzz Kinderopvang. In dat geval kunnen zij contact opnemen met een externe klachtencommissie. Ouders kunnen zich ook direct wenden tot de SKK. De SKK is een onafhankelijke, landelijk werkende organisatie met een centraal informatie- en meldpunt. Wanneer een klacht over de dienstverlening van SKK niet op een, voor de ouders, bevredigende wijze wordt afgehandeld, kunnen ouders schriftelijk een klacht indienen bij de SKK.

De SKK werkt met deskundigen, onafhankelijk van de aangesloten kinderopvang- organisaties en afkomstig uit verschillende vakgebieden zoals consumentenbelangen, opvoeding en het kindercentrum zelf.

5.4 Privacy gegevens

Voor het bieden van opvang is het van belang dat de pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van persoonlijke gegevens van het kind en de thuissituatie. Daarnaast worden in de contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders ook persoonlijke dingen besproken. De privacy van ouders en kinderen is van groot belang. Privacygevoelige informatie van de kinderen wordt in gesloten kasten bewaard. De privacy van ouders en kinderen wordt hierdoor mede gewaarborgd.

Hoofdstuk 6. Veiligheid

6.1 EHBO

Tenminste één vaste leidster op de groep van HappyKidzzz KDV/BSO is in het bezit van een (Kinder)EHBO diploma. Mocht er iets zijn dan worden de ouder(s) z.s.m. gebeld en indien nodig, wordt er actie ondernomen. Bij koorts vanaf 38,5 graden en als het kind moet overgeven wordt er naar de ouder(s) gebeld en moet het kind worden opgehaald. De leidster van HappyKidzzz Kinderopvang mogen geneesmiddelen toedienen bij de kinderen mits het formulier voor toedienen geneesmiddelen door de ouder volledig ingevuld en ondertekend is door beide partijen. Met dit formulier geven de ouders toestemming aan de leidster om het geneesmiddel te mogen toedienen.

Bronvermelding:

- GGD Nederland
- De pedagogische basisdoelen die Riksen-Walraven beschrijft in Van IJzendoorn e.a., 2004, p102 e.v. • Onderzoek de belangrijkste kwaliteitscriteria BSO (3.1) Chillen, skaten, gamen Opvattingen over kwalitatief goede buitenschoolse opvang in Nederland) September 2007 door Marianne Boogaard, Ruben Fukkink en Charles Felix
- Diverse publicaties Internet (zonder bronvermelding of copyright)

Hoofdstuk 7 Typische Weekplanning HappyKidzzz Sport BSO

7.1 Weekplanning BSO

Dag	Activiteiten (dagindeling)	Bijzonderheden
VSO	<p>De kinderen komen vanaf 07: 00 uur en hebben de mogelijkheid om hun dag rustig te kunnen opstarten door middel van vrij spelen, een activiteit of het kijken naar de TV.</p> <p>De kinderen worden om 8.10u naar school gebracht door een pedagogisch medewerker.</p>	
BSO	<p>Om 12.00 uur/14.00 uur worden de kinderen voor de deur van school door de leidster opgehaald. Om 12.15 uur en 14.15 uur zijn de kinderen en de medewerker op de BSO. Op de BSO krijgen de kinderen iets te drinken en te eten, bijvoorbeeld een koekje en wat ranja of een broodje met melk.</p> <p>Hierna krijgen de kinderen de ruimte om vrij te spelen of een (sport)activiteit te doen. Als het weer het toelaat kunnen de kinderen buiten spelen.</p>	

Hoofstuk 8 Openingstijden HappyKidzzz Kinderopvang

De openingstijden zijn:

Maandag 07.30 – 18.00 uur

Dinsdag 07.30 – 18.00 uur

Woensdag 07.30 – 18.00 uur

Donderdag 07.30 – 18.00 uur

Vrijdag 07.30 – 18.00 uur